

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁNÍ

s názvem:

“JARO, LÉTO, PODZIM, ZIMA - VE ŠKOLCE JE VŽDYCKY PRIMA!”

Směrnice: ORG/2023	
ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ NA ŠKOLNÍ ROK 2023/2024	
Číslo jednací:	
Spisový znak:	2.1
Skartační znak:	A5
Vypracoval:	Bc. Ondřejová Tereza, zástupce pro předškolní vzdělávání
Schválil:	Mgr. Rymiecová Věra, ředitelka školy
ŠVP nabývá účinnosti ode dne:	1. 9. 2023
Ruší ŠVP ze dne:	1. 9. 2022

Obsah

1.	Identifikační údaje	1
1.1.	Identifikační údaje pracoviště MŠ Ignáta Herrmanna	1
2.	OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	3
2.1.	CHARAKTERISTIKA pracoviště mateřské školy I. Herrmanna	3
3.	PODMÍNKY A ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ	5
3.1.	Analýza podmínek mateřské školy	5
3.2.	Materiální podmínky	5
3.3.	Psychosociální podmínky, psychohygiena	5
3.3.	Životospráva	6
3.4.	Pedagogičtí pracovníci	7
3.5.	Organizační zajištění vzdělávání	7
3.6.	Řízení mateřské školy	8
3.7.	Spoluúčast zákonných zástupců	9
4.	CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU	10
4.1.	Cíle předškolního vzdělávání	10
4.2.	Metody a formy vzdělávání	11
4.3.	Charakteristika výuky anglického jazyka	14
5.	VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ SE SPECIFICKÝMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI, DĚTÍ NADANÝCH, DĚTÍ OD DVOU DO TŘÍ LET A DĚTÍ S NEDOSTATEČNOU ZNALOSTÍ ČESKÉHO JAZYKA	14
5.1.	Vzdělávání dětí se specifickými vzdělávacími potřebami	14
5.2.	Vzdělávání dětí nadaných	16
5.3.	Vzdělávání dětí od dvou do tří let	16
5.4.	Vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka	17
6.	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	17
6.1.	Integrované bloky	19
6.2.	Projekty	49
7.	ROZŠÍŘENÁ VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA	51
8.	EVALUACE A HODNOCENÍ	51
8.1.	Evaluace na úrovni mateřské školy	51
8.2.	Evaluace na úrovni třídy	52

Základní škola a mateřská škola Ostrava-Hrabůvka, Krestova 36A, příspěvková organizace

Odloučené pracoviště: Mateřská škola Mjr. Nováka

1. Identifikační údaje

1.1. Identifikační údaje pracoviště MŠ Ignáta Herrmanna

Název: Základní škola a mateřská škola Ostrava-Hrabůvka, Krestova 36A, příspěvková organizace; pracoviště I. Herrmanna

Adresa: Ignáta Herrmanna 23, 700 30 Ostrava-Hrabůvka

Telefon: 596 716 419, 602 221 409

e-mail: tereza.ondrejova@zskrestova.cz

IČ: 70631743

Ředitelka:

Mgr. Věra Rymiecová

E- mail:

Vera.Rymiecova@zskrestova.cz

Zástupkyně ředitelky:

Mgr. Lucie Fialová

E- mail:

Lucie.Fialova@zskrestova.cz

Zástupce pro předškolní vzdělávání:

Bc. Tereza Ondřejová

E- mail

Tereza.Ondrejova@zskrestova.cz

Tel.

731310070

Vedoucí Šj při MŠ

Sylva Čechovičová

E- mail

Sylva.cechovicova@zskrestova.cz

Typ školy: Základní škola sloučená s mateřskou školou. Mateřská škola s celodenním provozem.

Počet tříd: 4 třídy z toho 2 běžné třídy pro děti od nejméně 2 let do zahájení povinné školní docházky a 2 třídy podle § 16 odst. 9 školského zákona se zaměřím na děti s vadami zraku)

Kapacita školy: 80 dětí

Provozní doba pracoviště: 6:00 – 16:30

Základní škola a mateřská škola Ostrava-Hrabůvka, Krestova 36A, příspěvková organizace

Odloučené pracoviště: Mateřská škola Mjr. Nováka

Zřizovatel: Úřad městského obvodu Ostrava-Jih, Horní 3

1.2. Identifikační údaje pracoviště Mjr. Nováka

Název: Základní škola a mateřská škola Ostrava-Hrabůvka, Krestova 36A, příspěvková organizace; pracoviště Mjr. Nováka

Adresa: Mjr. Nováka 1401/30, 700 30 Ostrava-Hrabůvka

Telefon: 722 960 756, 596 719 028

e-mail: tereza.ondrejova@zskrestova.cz

IČ: 70631743

Ředitelka:

Mgr. Věra Rymiecová

E- mail :

Vera.Rymiecova@zskrestova.cz

Zástupkyně ředitelky:

Mgr. Lucie Fialová

E- mail:

Lucie.Fialova@zskrestova.cz

Zástupce pro předškolní vzdělávání:

Bc. Tereza Ondřejová

E- mail

Tereza.Ondrejova@zskrestova.cz

Tel.

731310070

Vedoucí Šj při MŠ

Petra Martiníková

E- mail

Petra.Martinikova@zskrestova.cz

Typ školy: Základní škola sloučená s mateřskou školou. Mateřská škola s celodenním provozem.

Počet tříd: 6 tříd z toho 5 běžných tříd pro děti od nejméně 2 let do zahájení povinné školní docházky a 1 třída podle § 16 odst. 9 školského zákona se zaměřím na děti s narušenou komunikační schopností)

Kapacita školy: 124 dětí

Provozní doba pracoviště: 6:00 – 16:30

Zřizovatel: Úřad městského obvodu Ostrava-Jih, Horní 3

2. OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Mateřská škola I. Herrmanna a mateřská škola Mjr. Nováka jsou součástí organizace Základní škola a mateřská škola Ostrava-Hrabůvka, Krestova 36A, příspěvková organizace. Obě mateřské školy se nacházejí na území městského obvodu Ostrava – Jih a to konkrétně v části Hrabůvka. Budovy obou MŠ se nachází v zástavbě panelových a rodinných domů. Součástí mateřských škol jsou školní zahrady. Mateřské školy jsou tak dostatečně chráněny od okolního hluku.

Celkově mají mateřské školy 10 tříd. Jedna je čtyřtřídní (MŠ I. Herrmanna)) a jedna šestitřídní (MŠ Mjr. Nováka). V MŠ I. Herrmanna jsou 2 třídy podle § 16 odst. 9 školského zákona se zaměřením především na děti s vadami zraku. V těchto třídách, je maximální počet 14 dětí ve třídě.

Každá mateřská škola má vlastní kuchyň, ve které je připravovaná strava pro děti a zaměstnance konkrétní mateřské školy. V obou školních jídelnách se dodržují všechna doporučení a nařízení KHS k nutričně vyváženému stravování dětí MŠ.

2.1. CHARAKTERISTIKA pracoviště mateřské školy I. Herrmanna

Mateřská škola Ignáta Herrmanna byla uvedena do provozu v roce 1983. Budova MŠ se nachází v zástavbě panelových a rodinných domů, a je tak chráněna od okolního hluku městské dopravy. V nedávné době prošla rozsáhlou rekonstrukcí, která zahrnovala zateplení budovy a novou fasádu. Po dokončení rekonstrukce budovy byla zahájena rekonstrukce školní zahrady, kam byly pořízeny nové herní prvky. Rovněž dochází v průběhu let k revitalizaci elektřiny na všech oddělení. V plánu je také úprava školní jídelny. Všechny tyto rekonstrukce zastřešuje zřizovatel. V mateřské škole se nacházejí 4 třídy. V přízemí budovy jsou umístěny 2 třídy, Chobotnička a Želvička, určené pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami, a to konkrétně pro děti s vadami zraku. Součástí těchto tříd jsou také ortoptické pracovny sester z FNO, tudíž jsou třídy přizpůsobeny pro menší počet dětí. Obě tyto třídy mají přímý přístup na zahradu prostřednictvím balkónových dveří. Pouze třída Chobotnička je zcela bezbariérová, díky nájezdové plošině před vstupem. V prvním nadzemním podlaží se nacházejí třídy Delfinek a Mořský koník, které mohou navštěvovat děti od 2 let po zahájení povinné školní docházky. Tyto třídy jsou naplňovány do počtu 26 dětí. V každé třídě je sociální zázemí a šatna, ve které má každé dítě svoji skříňku na osobní věci a obuv. Součástí tříd jsou také malé kumbály pro pomůcky. Třídy jsou vybaveny a uspořádány tak, aby měly děti k dispozici různorodou nabídku hraček, didaktických pomůcek i výtvarných a sportovních potřeb. Ve třídách jsou děti vedeny k samostatnosti jak při hrách, tak při ostatních činnostech a aktivitách. Velká část vybavení je umístěna tak, aby jej děti dobře

viděly, mohly si je samy vzít a uložit zpět. Třídy sestávají z tematicky zaměřených koutků, herna poskytuje prostor pro pohybové aktivity. V průběhu celého školního roku jsou třídy dovybavovány hračkami, stavebnicemi a pomůckami pro tvoření s dětmi. V mateřské škole je také školní jídelna, která zajišťuje stravování, která se nachází v druhé části mateřské školy. Zde jsou rovněž kanceláře vedení. Pro pedagogy je přístupný kabinet v 1. nadzemním podlaží, součástí kterého je také malá knihovna. V chodbě, která k tomuto kabinetu vede, mají pedagogové dostupné pomůcky. Na obou patrech se nachází výtvarný kumbál. Součástí mateřské školy je dále zahrada, která také díky zřizovateli prošla rekonstrukcí. Na zahradě jsou umístěna tři pískoviště, dva prolézací hrady s klouzačkami, dvě trampolíny a několik prolézacích sestav v kombinaci s houpačkami. Dále zde jsou umístěny lavice a stoly, které jsou využívány jak pro odpočinek, tak pro vzdělávací aktivity dětí. V rámci projektu „Systematická podpora nadání v mateřské a základní škole Krestova“ byly na zahradě umístěny vyvýšené záhony, které slouží k výsadbě bylin a jiných plodin. Děti tak jsou vedeny k environmentálním a badatelským činnostem. Součástí zahrady je také smyslový chodníček či hmyzí domek.

2.2. CHARAKTERISTIKA pracoviště mateřské školy Mjr. Nováka

Mateřská škola Mjr. Nováka má rozsáhlou zahradu a celý areál je oplocený. Mateřská škola je tak chráněna od okolního hluku. Budova mateřské školy prochází průběžnou revitalizací. V minulosti proběhla například výměna oken, zateplení budovy, rekonstrukce střechy. V minulém školním roce došlo k rekonstrukci sociálních zařízení, šaten, vstupů na oddělení a zázemí pro pedagogické pracovníky. Dále došlo k výměně prosklené části chodeb za plastová okna. Tyto rekonstrukce byly zastřešeny zřizovatelem. Stejně tak dochází k průběžným změnám interiéru. mateřská škola má v plánu se také zapojit do soutěže pořádané zřizovatel o úpravy školní zahrady, která by byla přístupna také veřejnosti.

Mateřská škola má dvě budovy. V budově A se v přízemí nachází kanceláře, prádelny a kuchyň. V prvním nadzemním podlaží jsou 2 třídy – Včeličky a Medvídci. Třída Medvídků je zřízena podle § 16 odst. 9 školského zákona se zaměřím na děti a narušenou komunikační schopností. V budově B jsou 4 třídy. V přízemí se nachází oddělení Soviček a Berušek, které jsou rovněž bezbariérové. V prvním nadzemním podlaží se nachází oddělení Žabičky a Motýlci. Každá třída má svou šatnu, ve které má každé dítě prostor pro své osobní věci. Třídy jsou z bezpečnostních důvodů zamykány a tak je před každou šatnou zvoneček. Vstup do třídy je přes umývárnu do samotné herní části. Třídy jsou vybaveny a uspořádány tak, aby měly děti k dispozici různorodou nabídku hraček, didaktických pomůcek i výtvarných a sportovních potřeb. Ve třídách jsou děti vedeny k samostatnosti jak při hrách, tak při ostatních činnostech a aktivitách. Velká část vybavení je umístěna tak, aby je děti dobře viděly, mohly si je samy vzít a uložit zpět. Součástí tříd jsou také kumbály na pomůcky. Ve třídě pro děti se SVP byl tento kumbálek předělán na

logopedický kabinet a je denně využíván k individuální logopedické péči. Kapacita školy je 124 dětí ve věku od 2 let do zahájení povinné školní docházky.

Třídy sestávají z tematicky zaměřených koutků, herna poskytuje prostor pro pohybové aktivity. V průběhu celého školního roku jsou třídy dovybavovány hračkami, stavebnicemi a pomůckami pro tvoření s dětmi.

3. PODMÍNKY A ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

3. 1. Analýza podmínek mateřské školy

Základní podmínky pro vzdělávání předškolních dětí jsou legislativně vymezeny příslušnými právními normami - zákony, vyhláškami, prováděcími právními předpisy.

Na právní normy navazuje Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání (dále RVP PV). Ten podrobně popisuje a doporučuje materiální, organizační, personální, psychohygienické a pedagogické podmínky, které příznivě ovlivňují, resp. podmiňují kvalitu poskytovaného vzdělávání. Analýza našich podmínek vzdělávání vychází ze závěrů kontrolní činnosti vedoucích zaměstnanců.

3. 2. Materiální podmínky

Všechny třídy jsou prostorné, světlé a jsou využívány ke spontánním i řízeným aktivitám. Pracovní vybavení jako stoly a židle odpovídají antropometrickým požadavkům. Nábytek ve třídách je barevný a vyhovuje požadavkům, které jsou na něj kladeny. Vše je volně přístupné a připravené k samostatné tvůrčí činnosti. Tříd jsou rozděleny do několika koutků (dílna, kostky, školička aj.) Dětem s normovanou finanční náročností jsou pravidelně zajišťovány pomůcky potřebné k reedukaci. Děti mají možnost pracovat s interaktivní tabulí či s iPady. V každé třídě je sociální zázemí a šatna, ve které má každé dítě svoji skříňku na osobní věci a obuv. Součástí šaten je informační tabule pro rodiče, na které jsou průběžně doplňovány informace k pořádaným doplňkovým akcím Mš a také týdenní jídelníček. Rodiče mají v šatnách přístup také k několika dokumentům Mš. Prostory šaten jsou doplněny o výstavky výrobků dětí, které prezentují činnosti za uplynulý týden a rovněž dělají prostor útulnější. Bezpečnost dětí je zajištěna uzavíratelnými vchody a kamerovým systémem.

3. 3. Psychosociální podmínky, psychohygienu

Všichni zaměstnanci uplatňují vůči dětem pozitivní, motivující přístup podporující jejich zdravé sebevědomí a samostatnost. Nově přichozím dětem nabízíme adaptační režim, který jim

umožňuje zvykat si na nové prostředí, nové osoby i nové požadavky. Adaptace probíhá individuálně po konzultaci se zákonnými zástupci. První seznámení mateřská škola nabízí prostřednictvím aktivity Školkohraní, která se koná v období od února do dubna a nabízí rodičům možnost poznat učitele a samotné prostředí mateřské školy. Rovněž mateřské školy pořádají Dny otevřených dveří, které jsou pravidelně organizovány v měsíci dubnu.

Děti mají rovnocenné postavení, jsou respektovány jejich rozdílnosti a individuální potřeby. Děti si společně s pedagogy vytváří pravidla společného soužití. Ta jsou vytvářena tak, aby je děti samy pochopily, přijaly a samozřejmě i dodržovaly. Respektujeme také osobní svobodu a volnost dětí, které jsou však zároveň v rovnováze s nezbytnou mírou dodržování stanovených pravidel a řádu, jejichž stanovení je nezbytnou podmínkou pro naplňování potřeby bezpečí a jistoty dětí.

Pocit bezpečí a vnitřní vyrovnanosti dětem zajistí také rituály, které každá třída specifikuje ve svém třídním vzdělávacím programu a prezentuje rodičům. Zároveň takto u dětí podporujeme toleranci, zdvořilost a ohleduplnost. Mezi významný rituál patří vítání a loučení s dětmi. Stanovené vítání a loučení poskytuje dítěti pocit bezpečí a učitelce přehled o tom, kdo je přítomen ve třídě. Další rituály jsou využívány například při klidném a plynulém přecházení mezi činnostmi, při ukončování her, při oblékání v šatně, převlékání do pyžam, stolování, provádění hygieny, při přípravě na odpočinek, na pobyt venku apod. Hlavní podmínkou k vytvoření zdravého, klidného a podnětného prostředí spatřujeme v efektivní komunikaci. Směrem k dětem používáme jasné a srozumitelné pokyny.

V maximální míře prohlubujeme spolupráci s rodiči formou krátkých rozhovorů při předávání dítěte, formou písemných informací, fotografií a prací dětí v šatnách, na webových stránkách školy, na facebooku, prostřednictvím informačních schůzek, individuálních konzultací atd. Všichni zaměstnanci školy jsou sami dětem příkladem vzájemného slušného a uctivého chování.

3.3. Životaspráva

Děti přicházejí do mateřské školy od 6.00 do 8.00 hodin, ve výjimečných případech a po předchozí dohodě s učitelem mateřské školy lze přivést dítě v jinou dobu dle aktuálních potřeb rodiny. Je zajištěn pravidelný denní řád, který je natolik flexibilní, že umožňuje organizaci činností dětí v průběhu dne přizpůsobit potřebám a aktuální situaci. Děti mají dostatek volného pohybu nejen na zahradě, ale také v prostorách MŠ. Děti jsou každodenně dostatečně dlouho venku s ohledem na aktuální počasí a čistotu ovzduší. Pobyt venku dětem mimo jiné zabezpečuje spontánní pohyb, který je pro děti předškolního věku podstatný pro rozvoj nejen pohybového aparátu. Upravujeme spací aktivity, dětem po odpočinku nabízíme rozšířenou zájmovou činnost, rozvíjení grafomotorických dovedností, pracujeme s dětmi s odkladem školní docházky. Děti mají možnost relaxovat v klidových koutcích třídy. Všichni zaměstnanci respektují individuální potřeby dětí a dbají o jejich bezpečí.

Dětem je poskytováno celodenní stravování a pitný režim odpovídající normám a současným výživovým trendům. Školní jídelna splňuje hygienické a bezpečnostní normy.

Pitný režim mají děti zajištěný po celý den. K dispozici mají vždy čaj nebo vodu. Nabízíme dětem různé druhy čaje – ovocné, bylinkové, výjimečně černý čaj. Dochucujeme je příležitostně dle potřeby, mnohdy nesladíme vůbec. Děti dostávají také minerálky a džusy. Nápoje jsou vždy uvedeny v jídelníčku na aktuální týden. Starší děti si nalévají nápoje samy, mladším dětem je nalévají učitelky nebo ostatní děti. Učitelky dbají na to, aby dítě v průběhu dne dostatečně pilo. Při vyšších teplotách je pitný režim zajištěn i při pobytu venku.

Jídelníčky jsou sestavovány dle stravovacích norem a jsou k nahlédnutí v šatnách dětí a na webových stránkách školy. Jídelníčky jsou aktuálně doplňovány o seznam alergenů. Každý den mají děti k dispozici ovoce a zeleninu, a to vždy nabídku z více druhů, aby si každé dítě vybralo dle své chuti. Při přípravě jídel je dodržován správný technologický postup. Požadavky na přípravu zdravých pokrmů splňuje konvektomat. Mezi jednotlivými jídlými jsou dodržovány intervaly 2,5 – 3 hodiny (přesnídávka – oběd – svačina). Vedeme děti k zásadám správného a kulturního stolování. Děti používají příbor, chystají a uklízejí si své nádoby. Po jídle uvedou své místo do původního stavu (utřou, zametou), vše samozřejmě v závislosti na individuálních možnostech a schopnostech dětí. Děti nenutíme do jídla, ale snažíme se, aby alespoň všechno ochutnaly.

V mateřské škole respektujeme oprávněné a přiměřené výjimky při stravování, na které nás upozorní zákonní zástupci.

3.4. Pedagogičtí pracovníci

Všichni pedagogové mají předepsanou kvalifikaci pro učitelství v mateřských školách a nadále se sebevzdělávají prostřednictvím seminářů akreditovaných společností. Je tak sledován a udržován další růst profesních kompetencí všech pedagogů. Další vzdělávání pedagogických pracovníků si vybírají na základě vlastní autoevaluace nebo jsou jim vedením doporučeny na základě jejich profesní úrovně či aktuálních potřeb školy. Pedagogové se dále sebevzdělávají prostřednictvím odborné literatury a díky veřejným portálům se seznamují s novými trendy ve výuce. Informace z absolvovaných seminářů a samostudia si učitelky vzájemně předávají na pedagogických radách. Některé z nich jsou předány i v písemné formě.

Pracovní doba pedagogů je organizována tak, aby byla vždy a při všech činnostech zajištěna dětem optimální pedagogická péče. Pedagogové pracují v souladu s RVP PV a metodickými zásadami vzdělávání předškolních dětí. Velkou pozornost mateřská škola mimo jiné věnuje potřebám dětí, průběhu adaptace a spolupráci s rodinou. Učitelé se v přímé pedagogické činnosti v maximální možné míře překrývají.

Mateřská škola úzce spolupracuje s dalšími poradenskými zařízeními, jimiž jsou Speciálně pedagogické centrum a Pedagogicko-psychologická poradna v Ostravě-Zábřehu, SPC pro vady zraku v Opavě, Středisko rané péče. Dle potřeby zajišťujeme asistenty pedagoga.

Mateřská škola je rovněž neobejde bez personálu provozního. Součástí týmu Mateřské školy Ignáta Herrmanna je vedoucí školní jídelny a dále 1 kuchařka a 2 provozní zaměstnankyně, které se starají o úklid nejen budovy, ale také přilehlé zahrady. Všichni zaměstnanci přicházejí do kontaktu s dětmi každý den a tak je pro vedení velmi důležité, aby měly k dětem pozitivní přístup. Jelikož je Mateřská škola Mjr. Nováka větší je tým nepedagogických pracovníků složen z vedoucí jídelny a 2 kuchařek a také ze 3 provozních pracovníků, zajišťujících úklid.

3.5. Organizační zajištění vzdělávání

Organizace provozu mateřské školy je ustanovena vždy na začátku školního roku dle zkušeností z let předešlých. Jelikož v brzkých ranních hodinách přichází do mateřské školy pouze nízký počet dětí, je ustavena scházezí třída pro děti ze všech tříd. Je rovněž ustavena třída rozcházezí, jelikož některé děti mateřskou školu opouštějí již v čase po obědě a také jsou v odpoledních hodinách pořádaný nadstandardní aktivity. Informace o tom, kde se děti zrovna nacházejí jsou vždy pro rodiče dostupné na vchodových dveřích.

RÁNO (od 6:00 do 7:00) se děti scházejí na určené třídě, poté ve svých kmenových třídách.

PO OBĚDĚ (od 12:00 do 12:30) se děti rozcházejí ze svých kmenových tříd. Zákonní zástupci v době podávání jídla nevstupují do třídy, vyčkají na dítě v šatně. V případě, že si zákonní zástupci vyzvedávají dítě před odpolední svačinou, oznámí tuto skutečnost ve třídě již při ranním předávání dítěte. Při odchodu dostanou děti náhradní svačinu, pokud to umožní hygienické normy.

ODPOLEDNE (od 14:15 do 16:30) se děti rozcházejí nejprve ze svých kmenových tříd. Po 15:00/15:30 se děti rozcházejí z určených tříd. Doba rozcházení se může lišit v závislosti na počtu dětí a zájmových kroužcích.

Vnitřní denní režim při vzdělávání dětí

6:00 – 8:00	příchod dětí, volné spontánní aktivity, specializační a řízené vzdělávací činnosti, režim povinného předškolního vzdělávání, individuální vzdělávání
-------------	--

8:00 – 9:00	volné spontánní aktivity, specializační a řízené vzdělávací činnosti, režim povinného předškolního vzdělávání, individuální vzdělávání, pohybové aktivity, hygiena, dopolední svačina
9:00 – 9:30	řízené vzdělávací činnosti
9:30 – 11:30	hygiena, příprava na pobyt venku, pobyt venku
11:30 – 12:00	hygiena, oběd, ukončení povinného předškolního vzdělávání
12:00 – 14:00	odpočinek dle potřeby dětí, klidnější individuální činnosti a hry
14:00 – 16:30	hygiena, odpolední svačina, volné hry, individuální a skupinové činnosti

V průběhu odpoledního odpočinku je část školního roku připravován pro děti program Školička. Tento program je pro děti, které čeká v následujícím roce vstup do Základní školy a jejich potřeba spánku je již menší. Tento program není pro děti povinný, pokud upřednostňují odpolední odpočinek, nemusí se jej účastnit. Samotné Školičky předchází klidová část, na kterou navazuje část rušná. Program má dětem pomoci rozvíjet určité oblasti, prostřednictvím metod, které nejsou součástí dopoledních činností.

Cíle pro nejbližší období:

Efektivně využívat pracovní dobu pedagogů – zajistit překrývání učitelek v době řízené činnosti a pobytu venku.

3.6. Řízení mateřské školy

V čele školy jako právního subjektu stojí statutární orgán, ředitelka školy Mgr. Věra Rymiecová. Její zástupkyní je Mgr. Lucie Fialová a zástupkyní pro předškolní vzdělávání Bc. Tereza Ondřejová. Mateřská škola se člení na úsek pedagogický, provozní a úsek školní kuchyně. Tyto úseky spadají pod zástupkyni ředitele mateřské školy, která byla jmenována ředitelkou školy. Ta pak v souladu s náplní útvarů a v rámci pravomocí stanovených ředitelkou školy činnost daného útvaru řídí.

K tomu, aby v mateřské škole vládla přátelská a pohodová atmosféra, je důležitý soulad všech zaměstnanců, pedagogických i provozních. Důležité je také jejich jednotné působení na děti, zákonné zástupce i partnery školy. Všichni zaměstnanci mateřské školy jsou vedeni k týmové práci založené na vzájemné důvěře a toleranci. Zaměstnanci jsou pozitivně motivováni ke vzájemné spolupráci. Toto se děje zejména prostřednictvím porad vedení školy nebo porad

pedagogických a pracovně provozních.

Tvorba školního vzdělávacího programu i plánování pedagogické práce je výsledkem práce celého pedagogického týmu, která vychází z podrobné analýzy předchozích zkušeností a využívá zpětných vazeb. Z výsledků kontrolních a evaluačních činností jsou pak vyvozovány konkrétní závěry pro další práci. Ředitelka vyhodnocuje práci všech zaměstnanců, pozitivně hodnotí dílčí úspěchy, a tím motivuje k dalšímu zkvalitňování práce. Veškeré informace vyplývající ze změn předpisů, zákonů, vyhlášek a směrnic jsou předávány zaměstnancům na poradách ředitelkou nebo zástupkyní pro předškolní vzdělávání. K plynulé komunikaci dochází prostřednictvím interní e-mailové pošty.

3.7 Spoluúčast zákonných zástupců

Naším záměrem je navázat úzkou spolupráci s rodinou, a to především prostřednictvím vstřícné, otevřené a zároveň profesionální komunikace. Zákonní zástupci se spolupodílejí na analýze školy, a účastní se tak nepřímo zkvalitňování výchovně-vzdělávacího procesu. Mají dostatečný prostor pro vyjádření svých názorů, námětů a připomínek rozhovorem s učitelkou či zástupkyní pro předškolní vzdělávání. Abychom dosáhli co nejlepší vzájemné informovanosti o rozvoji a pokrocích dětí, vytváříme pro rodiče prostor nejen k běžným rozhovorům, ale i k individuálním konzultacím. Snažíme se vytvářet ovzduší vzájemné důvěry, vstřícnosti, otevřenosti a porozumění, vždy zachováváme diskrétnost a chráníme soukromí dětí i rodiny.

Zákonní zástupci dětí se SVP jsou v pravidelném kontaktu s SPC či s ortoptickou sestrou, která je prostředníkem v komunikaci s FNO. Zákonným zástupcům jsme schopni poskytnout podpurná opatření prvního stupně i v běžných třídách, a to vypracováním plánů pedagogické podpory. Informační servis o dění v MŠ poskytujeme prostřednictvím webových stránek, facebooku, nástěnky, informační tabule a dnů otevřených dveří.

4. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

V mateřské škole pracujeme podle školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání s názvem „*JARO, LÉTO, PODZIM, ZIMA, VE ŠKOLCE JE VŽDYCKY PRÍMA*“, který je vypracován v souladu s platným RVP PV.

ŠVP PV vychází z konkrétních podmínek a možností školy a potřeb dětí. Je zaměřen na všestranný rozvoj dítěte, jeho učení a poznávání života prostřednictvím změn v přírodě během roku. Vychováváme a vedeme děti k samostatnosti prostřednictvím pedagogů, kteří mají pro svou práci osobnostní i profesní předpoklady. Upřednostňujeme formu prožitkového učení a učebních situací. Zdůrazňujeme skupinovou práci a individualizovaný přístup k dítěti na základě důsledné diagnostické činnosti.

V souladu s RVP PV je učivo uspořádáno do pěti ucelených částí – integrovaných bloků, které zahrnují všechny vzdělávací oblasti: biologickou, psychologickou, interpersonální, sociálně kulturní i environmentální.

ŠVP PV je sestaven se zaměřením na environmentální vzdělávání a rozvoj polytechnických dovedností. Součástí vedení k ekologickému přístupu je i školní zahrada v přírodním stylu. Důraz je také kladen na seznamování se s anglickým jazykem formou metody CLIL a integrované výuky hrou s důrazem na prožitek a aktivní zapojení dítěte. Jazykové vzdělávání je implementováno do stávajících činností v rámci integrovaných bloků, vychází ze stávajícího obsahu vzdělávání – z daných cílů, vzdělávací nabídky a očekávaných výstupů.

4.1. Cíle předškolního vzdělávání

Smyslem programu je rozvíjet prostřednictvím různých činností kladný vztah dětí k sobě i k prostředí, ve kterém žijí. Cílem je vést děti k zodpovědnosti za svoje chování. Učí se poznávat a chápat, že lidská činnost může životní prostředí chránit, ale i ničit. V rámci programu chceme dát dětem možnost sledovat v přirozených situacích rozmanitost přírody, prostřednictvím různých činností poznávat a pojmenovávat svět kolem sebe a v neposlední řadě chránit své zdraví.

- Vytvořit podmínky pro pohodu a zdraví v mateřské škole (zdravá strava, empatické prostředí).
- Rozšiřovat společné vzdělávání dětí intaktních a dětí se zdravotním postižením (společné akce školy, společné scházení/rozcházení dětí).
- Realizací podpůrných opatření zajistit dětem kompenzaci vzdělávacích obtíží, zajistit podle normované finanční náročnosti odpovídající vybavení a personální zajištění (asistent pedagoga, materiální pomoc).
- Rozvíjet samostatnost, zdravé sebevědomí a tvořivost dítěte (motivující prostředí, volnost, důvěra).
- Posilovat důvěru ve vlastní schopnosti (partnerský přístup k dětem).
- V souladu s rodinou podporovat citové vazby k sobě a okolí (akce pro veřejnost).
- Obohacovat denní program novými a zajímavými podněty a přispívat tak k rozvoji celé osobnosti dítěte.
- Rozvíjet estetické vnímání a cítění, probudit zájem o poznávání (výzdoba třídy, školy, výstavy umění).

- Rozvíjet každého jedince podle jeho individuálních možností a schopností (vzdělávací plány, pedagogické hodnocení, individualizace práce).
- Vytvářet základy matematické a čtenářské gramotnosti u dětí (pracovní listy, encyklopedie, ICT).
- Rozvíjet základy polytechnického vzdělávání (práce s materiálem, předměty, malá technická univerzita).
- Podporovat a stimulovat rozvoj řeči a jazyka (komunitní kruh, vystoupení pro veřejnost, návštěvy veřejných institucí).
- Podporovat zájem o cizí jazyk – angličtinu (rozšířená vzdělávací nabídka).
- Využitím ICT techniky vést u dětí k vytváření základů pro práci s informacemi (polytechnické vzdělávání, využití Ipadů, audiovizuální techniky).
- Nenásilnou formou děti připravit na vstup do základní školy (spolupráce se základními školami, nadstandartní program Školička).

4.2 Metody a formy vzdělávání

Vzdělávání se uskutečňuje po celý den pobytu dítěte v MŠ, tj. při všech činnostech. Vycházíme ze znalosti jeho aktuálního vývojového stavu i konkrétní životní a sociální situace. Vhodnými metodami jsou prožitkové učení, kooperativní učení hrou a činnosti, které jsou založeny na přímých zážitcích dítěte. Tyto zážitky podporují dětskou zvědavost a potřebu objevovat, podněcují radost dítěte z učení a poznání.

Uplatňujeme situační učení založené na vytváření situací tak, aby se dítě učilo dovednostem a poznatkům v okamžiku, kdy je potřebuje, a lépe tak chápalo jejich smysl prostřednictvím praktických ukázek životních situací. Do činností děti vtahujeme přirozeně, pomocí motivace. Využíváme spontánní sociální učení založené na principu přirozené nápodoby, poskytování vzorů chování a postojů. Uplatňujeme aktivity (s prvky hry) spontánní i řízené pedagogem – didakticky zacílenou činnost, přímo či nepřímo motivovanou, v níž je zastoupeno i záměrné učení. Toto vše probíhá většinou ve skupinkách, uplatňujeme individuální přístup k dítěti, vše je vzájemně provázané a vyvážené. Vzdělávání uskutečňujeme na základě integrovaných bloků, které nabízí obsah v přirozených souvislostech a vychází ze života kolem nás.

Prožitkové učení

Prožitkové učení dle Miluše Havlínové je založeno na citovém prožívání a osobních zkušenostech dítěte. Je to učení pomocí hry nebo činnosti, ke které je dítě vnitřně motivováno, naladěno a citově ji prožívá. Vychází z činností a situací navozujících prožitky dítěte. Proto je efektivní, má hluboký a trvalý dopad. Veškeré aktivity jsou založeny na herních prvcích s podporou tvořivosti. Prožitkové učení zahrnuje vlastní iniciativu dětí: tím, že dítě proniká do

problému, nalézají řešení, pojmenovávají, co se dovědělo, nachází smysluplnost získaného poznatku.

- **Spontaneita:** děti nejsou k činnosti nuceny. Pedagog pracuje a motivuje děti tak, aby podpořil jejich zájem o dané aktivity, aby se jich samy spontánně účastnily.
- **Objevnost:** celé dětství je obdobím objevování, radosti z poznání nových věcí, skutečností, lidí. V předškolním věku děti poznávají a objevují různé souvislosti, rády experimentují, poznávají vlastnosti předmětů. Velkou příležitostí pro různé objevování a poznávání je doba pobytu venku, kdy mohou experimentovat s různými materiály.
- **Komunikativnost:** pedagog rozvíjí a podporuje komunikační dovednosti dětí, jako je dorozumívání, slovní sdělení, předávání zkušeností, vybízení k určitému jednání, chování.
- **Prostor pro aktivitu, tvořivost a fantazii:** děti mohou při dodržování dohodnutých pravidel využívat celý prostor třídy, mohou si brát hračky a pomůcky bez dovolení za předpokladu, že si je po sobě uklidí. Úkolem pedagogů je co nejvíce rozvíjet dětskou tvořivost.
- **Konkrétní činnosti:** manipulační činnosti s různými materiály, které mohou děti využívat ve svých hrách a výtvarných činnostech, při nichž mohou rozvíjet svou představivost, tvořivost a fantazii.
- **Celistvost:** děti při učení zapojují všechny smysly, a tím je jejich poznání bohatší a hlubší. Nejvhodnější jsou smyslové hry a různé experimenty.

Kooperativní učení

Kooperativní učení dle Hany Kasíkové je často zaměňováno s formou práce dětí ve skupinách. Toto učení však musí splňovat určitá kritéria.

- **Pozitivní vzájemná závislost:** děti vnímají fakt, že k dosaženému výsledku dospějí tehdy, pokud budou na společném projektu namísto soutěžení spolupracovat. Do mateřské školy nepatří soutěživé hry, ale spíše hry založené na vzájemné spolupráci.
- **Interakce tváří v tvář:** metoda práce v menších skupinách. Skupina by neměla být příliš velká, neboť v případě velké skupiny se většinou nezapojí všechny děti. Skupinu volíme heterogenní, měly by zde být děti na různém stupni vývoje.
- **Osobní odpovědnost všech dětí ve skupině:** děti ve skupině pracují na co nejlepším výsledku. Děti se při činnosti domlouvají, komunikují spolu, konstruktivně řeší daný problém. Pedagog poskytuje dětem podnětné prostředí, dostatek pomůcek a materiálů. Jeho role je spíše pozorovací. Důležitá je reflexe, která zajišťuje zpětnou vazbu pro členy skupiny. Následnými rozhovory hodnotíme průběh činnosti. V mateřské škole se kooperativní učení využívá hlavně při tvořivých činnostech.

Situační učení

Situační učení je promyšlené a předem naplánované a připravené. Využívá každodenních situací, které dětem poskytují praktické ukázky životních situací.

Hra

Hra je pro dítě přirozenou činností, působí mu radost a zároveň vytváří prostor pro učení. Dítě by mělo mít především dostatek času a prostoru pro volnou hru. Mnohé děti si samostatně hrát neumí a je důležité poskytnout jim příklad a pomoc, aby se to naučily. Učitelka by neměla do volných her dětí zasahovat, pokud nehrozí nebezpečí, že si děti ublíží. Může se však stát spoluhráčem.

Metody založené na manipulaci a experimentu

Myšlení dítěte je konkrétní, k jeho rozvoji dítě potřebuje manipulovat s předměty a materiály, experimentovat a zkoumat. Experimentuje i v oblasti sociálních vztahů a morálních hodnot. Pro experimentování potřebují děti dostatek příležitostí.

Metoda založená na pohybu

Dítě má vyšší potřebu pohybu než dospělý, nevydrží se dlouho soustředit na klidové činnosti, jeho pohybový aparát se rozvíjí a omezení pohybu by mohlo na tento rozvoj mít negativní vliv. V předškolním věku dochází ke zpřesňování pohybových dovedností, dítě je potřebuje trénovat a posilovat. Dostatek pohybu je příznivý i pro rozvoj kognitivních schopností a návyků vedoucích ke zdravému životnímu stylu. Dítě by mělo mít především dostatek prostoru a příležitostí pro volný, spontánní pohyb.

Metoda založená na komunikaci

Dítě aktivně zachází se slovy, učí se používat řeč jako nástroj komunikace, učí se ovládat verbální i neverbální komunikační techniky. Učitelka by měla být pro děti srozumitelná ve verbálním i neverbálním projevu, vést děti k aktivnímu řečovému projevu a sama být vzorem správného užívání řeči. Komunikace propustuje celý pobyt dítěte v mateřské škole.

4.3 Charakteristika výuky anglického jazyka

Rozvíjení anglického jazyka se věnujeme po celý den v rámci běžných frází při organizaci činností a her. Intenzivně rozšiřujeme dětem slovní zásobu v rámci jednotlivých vzdělávacích bloků, a to v řízené činnosti. Děti jsou zábavnou formou seznamovány se základní slovní

zásobou a základními pokyny v denním životě. Výuka probíhá formou her, básniček a písniček, při kterých si děti osvojují slovní zásobu. Při výuce jsou používány hlavně vizuální a poslechové pomůcky, které dětem pomáhají k lepšímu pochopení a rozvoji jejich představivosti.

Výuka anglického jazyka probíhá pomocí metody CLIL (*Content and Language Integrated Learning*). Výhodou této metody je výuka v přirozeném prostředí nenásilnou formou. Děti jsou motivovány k bezprostřednímu použití cizího jazyka. Tato výuková metoda děti připravuje na výuku anglického jazyka na základní škole.

5. VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ SE SPECIFICKÝMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI, DĚTÍ NADANÝCH, DĚTÍ OD DVOU DO TŘÍ LET A DĚTÍ S NEDOSTATEČNOU ZNALOSTÍ ČESKÉHO JAZYKA

5.1. Vzdělávání dětí se specifickými vzdělávacími potřebami

Vzděláváním dětí se specifickými vzdělávacími potřebami se rozumí vzdělávání dětí, které k naplnění svých vzdělávacích potřeb na rovnoprávném základě s ostatními potřebují poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrnými opatřeními se rozumí nezbytné úpravy ve vzdělávání a školských službách odpovídající zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám dítěte.

Podpůrná opatření spočívají v poradenské pomoci školy a školského poradenského zařízení, úpravě organizace, obsahu, hodnocení, forem a metod vzdělávání a školských služeb včetně zabezpečení výuky předmětů speciálně pedagogické péče, úpravě podmínek ke vzdělávání, použití kompenzačních pomůcek, úpravě očekávaných výstupů vzdělávání, využití asistenta pedagoga, využití individuálního vzdělávacího plánu. Podpůrná opatření se člení do pěti stupňů podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti. Podpůrná opatření 1. stupně jsou poskytována zpočátku formou přímé podpory, kdy vytváříme optimální vzdělávací podmínky, jako je vhodně zvolená organizace vzdělávací nabídky, která je přizpůsobena potřebám a možnostem dítěte.

Mateřská škola Ignáta Herrmanna má dvě třídy pro děti s podpůrným opatřením nejméně třetího stupně. Do tříd přicházejí na základě doporučení Speciálně pedagogického centra pro zrakově postižené v Opavě s předchozím doporučením lékařů z Fakultní nemocnice s poliklinikou v Ostravě-Porubě a s písemným informovaným souhlasem zákonného zástupce. Rodiče dětí, u nichž byla zjištěna zraková vada vhodná k dalšímu rozvíjení ve specializovaném zařízení, si zajistí doporučení specializovaného poradenského zařízení a tyto děti pak na základě řádného zápisu přicházejí do naší mateřské školy.

Tyto třídy jsou vždy v přízemí, je zde možnost bezbariérového vstupu. Dle vyhlášky č. 27/2016 Sb. je v těchto třídách zajištěn snížený počet dětí. U třídy pracuje specializovaná ortoptická sestra, která denně vykonává ortoptickou terapii. Zajišťujeme vhodné hračky a kompenzační pomůcky, denně je na třídě zabezpečen vzdělávací program pro děti doplněný o rozvoj vizuálně percepčních dovedností formou pleoptického cvičení. Všem dětem a jejich zákonným zástupcům jsou nabízeny všechny dostupné aktivity školy, dětem je zajištěna péče dle normované finanční náročnosti.

Mateřská škola Mjr. Nováka má v letošním roce jednu třídu pro děti s podpůrným opatřením nejméně třetího stupně. Do tříd přicházejí na základě doporučení Speciálně pedagogického centra. Rodiče dětí, u nichž byla zjištěna vada řeči vhodná k další speciální péči a intervenci ve specializovaném zařízení, si zajistí doporučení specializovaného poradenského zařízení a tyto děti pak na základě řádného zápisu přicházejí do naší mateřské školy. Každé z dětí musí být dále v péči klinického logopeda.

Tato třída je umístěna v prvním nadzemním podlaží budovy A. Dle vyhlášky č. 27/2016 Sb. je v těchto třídách zajištěn snížený počet dětí. Pod dohledem logopeda daného speciálně pedagogického centra, který třídy navštěvuje, jsou zde dětem každodenně speciálními pedagogy poskytována průpravná logopedická cvičení pro jejich komplexní rozvoj. Speciální pedagogové dále skrze logopedické sešity spolupracují také s klinickým logopedem každého z dětí a individuálně cvičení dle něj přizpůsobují. Zajištěny jsou vhodné pomůcky a materiály pro celostní rozvoj oblasti komunikace. Pomocí písemného záznamu pravidelné intervence a vkládání vhodných logopedických cvičení je zde zavedena aktivní spolupráce speciálních pedagogů s rodiči. Všem dětem a jejich zákonným zástupcům jsou nabízeny všechny dostupné aktivity školy, dětem je zajištěna péče dle normované finanční náročnosti.

Důležitou podmínkou úspěšnosti předškolního vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je nejen volba vhodných, potřebám dětí odpovídajících vzdělávacích metod a prostředků, které jsou v souladu se stanovenými podpůrnými opatřeními, ale i uplatňování vysoce profesionálních postojů učitelů i ostatních pracovníků, kteří se na péči o dítě a jeho vzdělávání podílejí. Rozvoj osobnosti dítěte s přiznanými podpůrnými opatřeními závisí na citlivosti a přiměřenosti působení okolí mnohem více, než je tomu u dítěte, které není ve svých možnostech primárně omezeno. Proto budeme vytvářet podmínky pro jejich pozitivní přijetí. K tomu je také nutné navázat úzkou spoluprací s rodiči všech dětí, citlivě s nimi komunikovat a předávat potřebné informace.

5.2. Vzdělávání dětí nadaných

Dětem, které projevují známky nadání, věnujeme zvýšenou pozornost tak, aby své nadání smysluplně uplatnily a rozvíjely. Ze strany mateřské školy bude dítě podporováno v souladu

s vyhláškou č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, v platném znění. Dítěti bude vypracován plán pedagogické podpory (PLPP), ve kterém bude vzdělávací obsah obohacen nad rámec ŠVP PV podle charakteru jeho nadání. Cílem bude vzdělávací obsah prohloubit, rozšířit a obohatit o další informace, dovednosti, vyhledávání dalších souvislostí a vazeb, které dané téma nabízí. Při vzdělávání však bude zajišťována podpora a rozvíjení jeho mimořádných schopností vhodnou organizací jednotlivých činností tak, aby nebyla jednostranná a neomezila se pestrost a širě potřebné vzdělávací nabídky vůči danému dítěti. Vždy však máme na paměti, že se děti v předškolním věku vyvíjejí nerovnoměrně, až skokově. Může být tedy často těžké odlišit nadání od akcelerovaného vývoje dítěte v určité oblasti. Systém podpory se také realizuje prostřednictvím podpůrných opatření, a to v rozsahu 1. až 4. stupně podpory.

Vyhodnocování PLPP bude prováděno průběžně, plán bude upravován podle aktuálních potřeb dítěte. Zákonní zástupci budou pravidelně informováni o výsledcích vzdělávání dítěte.

5.3. Vzdělávání dětí od dvou do tří let

Vzdělávání dětí od dvou do tří let má svá specifika související s dosahovanou úrovní vývoje dítěte ve všech oblastech. Pro výchovu a vzdělávání této věkové skupiny v naší mateřské škole zajišťujeme vhodné bezpečnostní, hygienické, prostorové i materiální podmínky včetně přizpůsobení organizace vzdělávání. Vzdělávací obsah se nemění, pouze jej citlivě přizpůsobujeme věku dítěte, používáme vhodně zvolené postupy, metody, formy.

Ve vzdělávání dětí mladších tří let převládají spontánní činnosti nad řízenými. Častěji je uplatňován individuální přístup před skupinovou či frontální prací. V plné míře respektujeme vývojová specifika.

Mateřská škola pro dvouleté děti nakupuje bezpečné hračky a pomůcky. V heterogenní třídě je zajištěna bezpečnost při ukládání hraček a pomůcek a také je zajištěn dostatečně velký prostor pro volný pohyb dětí a jejich hru. Je také zajištěna místnost s přebalovacím pultem a nášlapným košem. V umývárně je sprchový kout. Denní režim respektuje potřeby dětí – čas na realizaci činností, dostatečný odpočinek, stravování. Dítě si může přinést plyšovou hračku z domova na dobu odpočinku.

5.4. Vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka poskytujeme jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání.

Mateřská škola zřídí skupinu pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání v souladu s vyhláškou č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů, pokud jsou v mateřské škole alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu je rozděleno do dvou nebo více bloků (dle potřeby) v průběhu týdne.

Zástupce ředitele pro předškolní vzdělávání mateřské školy může na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory dítěte zařadit do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy.

Jako podpůrný materiál je využíváno Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání

6. VZDĚLÁVACÍ OBSAH

Obsah vzdělávání je koncipován tak, aby se každé dítě rozvíjelo po stránce fyzické, psychické i sociální. Je odvozován z přirozených témat, všeho, co nás obklopuje, na úrovni srozumitelné, dosažitelné předškolnímu dítěti, které se učí převážně prožíváním a shromažďováním zkušeností. K tomuto zřeteli jsme přihlíželi i při tvorbě integrovaných bloků, jejichž realizací budou děti poznatky a zkušenosti získávat tak, aby bylo na konci předškolního období každé z nich jedinečnou a samostatnou osobností schopnou zvládat nároky života, které jsou na něj běžně kladeny. Naší největší snahou je zapojení všech dětí naší mateřské školy do aktivit a činností, inkluze dětí s vadami zraku či s NKS. Vycházíme ze smyslového vnímání okolního dětského světa a z daného ročního období, reagujeme na podněty z přírodního i společenského okolí. Proto je nutné, aby pedagogové při své práci sledovali rámcové cíle:

1. *rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání,*
2. *osvojení základů hodnot, na nichž je založena naše společnost,*
3. *získání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí.*

Tyto cíle jsou svým způsobem univerzální, přirozené a všudypřítomné. Znamená to, že nejen při činnostech plánovaných, ale i při nejrůznějších situacích a za různých okolností působí pedagog na dítě ve všech třech cílových oblastech. Svým chováním, jednáním i svými postoji dítě ovlivňuje. Cílovým stavem, k němuž směřuje veškeré vzdělávání, jsou klíčové kompetence:

1. *kompetence k učení,*
2. *kompetence k řešení problémů,*
3. *kompetence komunikativní,*

4. *kompetence sociální a personální,*
5. *kompetence činnostní a občanské.*

Vzdělávací obsah je uspořádán do pěti oblastí:

1. **Oblast biologická** (dítě a jeho tělo): vzdělávání směřuje dítě k získání fyzické pohody, ke zlepšení tělesné zdatnosti. Podporuje rozvoj pohybových i manipulačních dovedností. Vede dítě ke zdravým životním návykům a postojům.
2. **Oblast psychologická** (dítě a jeho psychika): podporuje duševní pohodu, psychickou zdatnost a odolnost dítěte, rozvoj intelektu, řeči a jazyka, poznávací procesy a funkce, jeho city, vůli, sebepojetí a kreativitu.
3. **Oblast interpersonální** (dítě a ten druhý): záměrem vzdělávacího úsilí pedagoga je podpora utváření vztahů dítěte k jinému dítěti či k dospělému, posilování, kultivace a obohacování jejich vzájemné komunikace a zajištění pohody těchto vztahů.
4. **Oblast sociálně kulturní** (dítě a společnost): záměrem je uvést dítě do společnosti ostatních lidí a do pravidel soužití s ostatními, uvést je do materiálních i duchovních hodnot, do světa kultury a umění.
5. **Oblast environmentální** (dítě a svět): záměrem je získání povědomí o okolním světě a jeho dění, o vlivu člověka na životní prostředí.

Tento školní vzdělávací program je rozčleněn do pěti integrovaných bloků, ve nichž se prolínají všechny vzdělávací oblasti.

Školní vzdělávací program je vytvořen na celé předškolní období, představuje komplexní práci mateřské školy a je rozpracován do jednotlivých integrovaných bloků. Tyto bloky jsou podrobně rozpracovány v jednotlivých třídách v TVP. Časový plán integrovaného bloku není určen, pedagogové pružně reagují na splnění vzdělávacích záměrů či na danou situaci spojenou s ročním obdobím či významnou událostí (zápisy do základních škol, pohyblivé svátky atd.). Integrované bloky jsou společné pro všechny třídy naší mateřské školy, pro děti běžných tříd i pro děti ve třídách pro děti se specifickými vzdělávacími potřebami.

6.1. Integrované bloky

Nabídka tematických bloků je volnou nabídkou pro všechny pedagogy, ze které mohou vybírat při plánování výchovně vzdělávací práce. Vzdělávací nabídka je určena na víceleté období a při evaluaci bude postupně doplňována a upravována.

1. integrovaný blok: „**1, 2, 3, 4, 5 - máme rádi celý svět**”
2. integrovaný blok: „**1, 2, 3, 4, 5 - roste s námi celý svět**”
3. integrovaný blok: „**1, 2, 3, 4, 5 - poznáváme celý svět**”

Základní škola a mateřská škola Ostrava-Hrabůvka, Krestova 36A, příspěvková organizace

Odloučené pracoviště: Mateřská škola Mjr. Nováka

4. integrovaný blok: „**1, 2, 3, 4, 5 - at' čte s námi celý svět**”

5. integrovaný blok: „**1, 2, 3, 4, 5 - obletíme celý svět**“

1. INTEGROVANÝ BLOK

„1, 2, 3, 4, 5 - máme rádi celý svět“

Základní charakteristika

Hlavním záměrem je vytvořit dětem optimální podmínky k pobytu v mateřské škole, usnadnit adaptaci, pomáhat nově příchozím vyznat se v prostoru třídy i v organizaci dne. Individuálně pomáhat introvertním dětem s překonáním strachu a nedůvěry z nového prostředí. Postupně děti seznamovat s prostory MŠ, organizací dne a také se svými novými vrstevníky. Věnovat pozornost seznámení s lidmi, kteří v ní pracují, učiteli ve třídě a kamarády ve skupině. Prostřednictvím společných her a činností s kamarády, pomocí hraček nebo maňáskových situačních scének seznamovat děti se základy sebeobsluhy, kulturních a hygienických návyků, se zacházením s běžnými předměty denní potřeby. Vést děti k poznání a spoluvytváření pravidel soužití ve třídě. Podporovat nová přátelství mezi dětmi. Vést děti k základům společenské etikety (pozdravit, poděkovat, vyjádřit omluvu, naslouchat a neskákat do řeči). Pro získání pocitu zázemí a bezpečí seznamovat děti s denními rituály. Volit okruhy činností vedoucí k získávání sebedůvěry, k rozvoji samostatnosti, schopnosti žít ve společenství (poznání, že každý jsme trochu jiný), vše směřovat k tomu, aby se zde děti cítily spokojené a šťastné. Charakter tohoto integrovaného bloku je především využít na počátku školního roku, ale je pro nás velmi důležité na něj nezapomínat.

Konkretizované očekávané výstupy	
Oblast biologická	<ul style="list-style-type: none">● chovat se tak, aby dítě v běžných a pro něj známých situacích neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých● udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce● umět zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, sportovním náradím a náčiním, výtvarnými pomůckami a materiály● pracovat se stavebnicemi, skládkami, stavět z kostek● mýt si a utírat ruce, používat kapesník, toaletní papír● samostatně jíst● uvědomovat si, co je nebezpečné (při pohybových, výtvarných,

	<p>pracovních činnostech)</p> <ul style="list-style-type: none"> ● chovat se přiměřeně a bezpečně ve známém prostředí (v prostorách třídy, mateřské školy, na školní zahradě, v okolí MŠ) ● doprovázet pohyb zpěvem (např. při pohybových hrách, při chůzi, při rytmických činnostech)
<p>Oblast psychologická</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● dodržovat pravidla konverzace a společenského kontaktu – řečovou kázeň (dokázat naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku) ● sledovat a zachytit hlavní myšlenku příběhu ● zaregistrovat změny ve svém okolí – co se změnilo ve třídě, na kamarádovi ● uposlechnout pokynu dospělého a řídit se jím ● spontánně vyprávět zážitky ze svého okolí (prázdniny, dovolená,...) ● pochopit význam piktogramu (např. znaky vytvořené pro znázornění pravidel soužití ve třídě) ● jednoduchý problém vyřešit samostatně i ve spolupráci s kamarády, při složitějších se poradit ● postupovat podle pokynů a instrukce ● přijímat pobyt v MŠ jako běžnou součást života ● uvědomovat si, že fungování skupiny je postaveno na pravidlech soužití, podílet se na nich a respektovat je ● správně reagovat na světelné a akustické signály ● vědět, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit ● rozlišit zvuky a známé melodie ● dokončit hru (neodbíhat od ní) ● navrhnout další varianty řešení (co by se stalo, kdyby...) ● rozpoznat některé grafické znaky s abstraktní podobou (např. dopravní značky)

	<ul style="list-style-type: none"> ● orientovat se v časových údajích v rámci dne (např. dopoledne, poledne, večer...) ● zobecňovat: vybrat např. hračky, nábytek, dopravní prostředky... ● hodnotit sebe vzhledem k aktuální situaci a možnostem ● přizpůsobit se společenství ● projevovat zájem o spolupráci ● projevovat se citlivě k živým bytostem, přírodě i věcem ● pomáhat druhým (např. kamarádům, mladším, slabším...) ● zapamatovat si krátké říkanky, rozpočítadla, písničky a reprodukovat je ● tvořivě využívat přírodní i ostatní materiály při pracovních a výtvarných činnostech ● rozlišit hmatem vlastnosti předmětu (tvar, materiál, počet...) ● znát většinu slov a výrazů běžně používaných v prostředí dítěte (např. sdělit svoje jméno a příjmení, jména kamarádů, učitelů) ● dodržovat pravidla konverzace - dokázat naslouchat druhým ● vyčkat, až druhý dokončí myšlenku ● poznat a přiřadit k sobě slova, která se rýmují ● poznat své jméno
<p style="text-align: center;">Oblast interpersonální</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● obhajovat svoje potřeby, svůj postoj či přání, přijímat také názor druhého, dohodnout se na kompromisním řešení ● spolupracovat s dospělým ● snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost) ● vyhledávat partnera pro hru, domlouvat se, rozdělovat a měnit herní role, hru rozvíjet a obohacovat ● bránit se projevům násilí druhého dítěte (nenechat si ubližovat, nenechat se šidit, bránit se posmívání, ohradit se proti němu)

	<ul style="list-style-type: none"> ● rozlišovat vhodnost oslovování i tykání a vykání, ● chápat a respektovat názory jiného dítěte, domlouvat se, vyjednávat ● porozumět běžným projevům emocí a nálad (vnímat, že jiné dítě je smutné, zklamané nebo naopak něčím nadšené, že má radost) ● spoluvytvářet prostředí pohody
Oblast sociálně kulturní	<ul style="list-style-type: none"> ● zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, s knížkami, věcmi denní potřeby ● vyjádřit a zhodnotit prožitky (slovně, výtvarně) ● umět ve styku s dětmi i dospělými pozdravit, poprosit, požádat, poděkovat, rozloučit se, rozlišovat vhodnost oslovování i tykání a vykání ● orientovat se v rolích a pravidlech různých společenských skupin (rodina, třída, mateřská škola, herní skupina apod.) ● zobrazovat kresbou objekty reálné i fantazijní ● vyjadřovat se zpěvem, hrou na jednoduché rytmické či hudební nástroje
Oblast environmentální	<ul style="list-style-type: none"> ● zvládat běžné činnosti, požadavky i jednoduché praktické situace, které se v mateřské škole opakují (kulturně-společenské, hygienické, sebeobslužné návyky, rituály...) ● vědět, co je škodlivé a nebezpečné (různé nástrahy a rizika spojené s přírodou – na školní zahradě, na vycházkách) ● chápat základní pravidla chování pro chodce ● mít povědomí o způsobech ochrany osobního zdraví a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (koho přivolat, jakým způsobem)

Okruhy činností

<p style="text-align: center;">Oblast biologická</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● motivační a situační scénky (např. o maňáskovi, který se bál jít do školky), osvojit si znalost svého místa, hygienu, stolování, pitný režim, sebeobslužné dovednosti ● přechody činností (střídání aktivit v rámci organizace dne) ● manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem, konstruování ze stavebnic ● tělovýchovné chvílky a pohybové hry v průběhu dne k nastartování pravidelného cvičení zdravotních cviků ● různé pohybové aktivity ve třídě i venku (hry s míči, říkadla s pohybem, hra na tělo apod.) ● úklid hraček ● příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí ● grafomotorická cvičení
<p style="text-align: center;">Oblast psychologická</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● komunitní kruh na téma já, moje rodina, moje hračky, vztahy mezi dětmi, hodnocení sebe, druhých... ● vyprávění i četba pohádek v průběhu celého dne, správné kladení otázek k reprodukci pohádky ● vedení individuálních i skupinových rozhovorů, vyprávění dětí o prožitých prázdninách či dovolené s rodiči, cestování do jiných zemí, o dorozumívání v těchto zemích (cizí jazyky) ● hry s hledáním shody a rozdílu ● tvorba pravidel pro soužití ve třídě (při vhodných situacích, postupně společně s dětmi) ● vytváření piktogramů dohodnutých pravidel chování ● řešení konfliktů vzniklých v přirozených situacích dle dohodnutých pravidel chování, řešení modelových situací ● spolupráce s dospělým ● pohybové a didaktické hry s procvičením reakce na signál ● písničkové hádanky ● využití dětských hudebních nástrojů ● hry s básněmi, říkadly, písněmi ● dokončování příběhů, řešení problémových otázek ● vycházky do okolí mateřské školy, pozorování dopravního provozu,

	<p>poznávání významu dopravních značek, světelných znamení</p> <ul style="list-style-type: none"> ● řazení obrázků podle děje (co dělám ráno, v poledne...) ● jazykové hry na rozšíření slovní zásoby, vytváření významových kategorií (např. zobecňování) ● práce s počítačem a jednoduchými vzdělávacími programy ● vyhledávání informací v knihách a encyklopediích podle obrázků, symbolů, značek ● vyjadřování pocitů slovem, hrou, pohybem, zpěvem, kresbou, malbou ● smyslové hry ● výtvarné činnosti s využíváním různého materiálu a technik ● diskuze v ranním kruhu, vyprávění zážitků ● prosociální hry – např. Jak se jmenuješ, Kdo je můj kamarád ● vyhledávání rýmujících se slov – práce s obrázky, hra na básničky – vytváření rýmů
<p>Oblast interpersonální</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● hry s velkými stavebnicemi – molitanové kostky, Polikarpova stavebnice... ● spolupráce ve skupině (např. při výrobě draka...) ● řešení konfliktů dle dohodnutých pravidel ● společná hra v kuchyňce, seznamování se zpracováním ovoce (saláty, džemy, marmelády, kompoty) ● vzájemná domluva při hrách ● rozvoj námětových her (na obchod, na kuchaře, na zahradníka) - důraz je kladen na kooperaci mezi dětmi ● společná příprava salátů, závinu, strouhání jablíček aj. ● výzdoba třídy, strojení stromečku ● dramatická cvičení (např. na vytváření vzájemné důvěry, na rozvoj vztahů ve dvojici a ve skupině...) ● společné řešení konfliktů, vycítit potřebu druhého
	<ul style="list-style-type: none"> ● seznamování s říkadly, hudební činnosti včetně pohybového ztvárnění a pohybových improvizací ● pantomimické hádanky hrané učitelem, hrané dětmi

<p>Oblast sociálně kulturní</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● volné výtvarné činnosti, výtvarné činnosti motivované maňáskovými scénkami, pohádkou, zážitky z vycházek, výletů ● zpěv, tanec, hra na nástroj ● námětové hry: např. na domov, na školku, na kuchařku... ● pozorování činnosti zaměstnanců MŠ ● práce s literárními texty
<p>Oblast environmentální</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● objevování možností her na zahradě, volné hry na zahradě, vycházky do okolí (správné přecházení silnice, chůze po chodníku) ● pozorování zahrady, okolí mateřské školy ● dodržování bezpečnosti ● individuální i skupinové rozhovory ● exkurze do objektů nemocnice, Policie ČR, městské policie ● návštěvy v MŠ za účelem seznámení dětí s prací složek integrovaného záchranného systému (policie, hasiči, zdravotníci)

2. INTEGROVANÝ BLOK

„1, 2, 3, 4, 5 - roste s námi celý svět“

Základní charakteristika

Cílem integrovaného bloku je vést děti ke vnímání života jako vzácného daru, o který je potřeba pečovat. Aktivně poznávat přírodu, její barvy a krásy ve všech ročních obdobích (jaro, léto, podzim, zima), koloběh života (od narození po stáří) u všech živých tvorů. Učit se poznávat a využívat přírodní zdroje ke svému prospěchu v souladu s přírodními zákonitostmi (ochrana přírody). Seznámit se s přírodními jevy. Naučit se rozlišovat počasí v rámci každodenního komunitního kruhu. Shrnout elementární poznatky o přírodě, rozlišit, co je živá a neživá příroda. Vést děti k potřebě chránit své osobní zdraví (oblast zaměřená na sport, pohybové činnosti, zdravou výživou, hygienu, ochranu před nebezpečím v dopravních situacích, ochranu při setkávání s neznámými lidmi). Vyprávět si o Zemi a jiných planetách: seznámit se s globusem, střídáním dne a noci, možností dopravy do vesmíru (raketa, raketoplán, kosmonaut). Přiblížit vývoj života na zeměkouli od počátku (pračlověk, dinosauři).

Konkretizované očekávané výstupy	
Oblast biologická	<ul style="list-style-type: none"> ● užívat různé pomůcky (tříkolky, koloběžky) ● pohybovat se koordinovaně ● pohybovat se dynamicky po delší dobu (např. běhat 2 minuty a více) ● házet a chytat míč, užívat různé náčiní ● plazit se, skákat, běhat, odrážet se z obou nohou, zdolávat chůzi po zvýšené rovině ● navlékat korálky, skládat mozaiky ● mít povědomí o narození (mláďata) ● malovat, stříhat, lepit, vytrhávat, vytvářet objekty z umělých i přírodních materiálů ● vést stopu tužky při kresbě ● uvědomovat si co je nebezpečné / bezpečné ● přizpůsobit či provést jednoduchý pohyb podle vzoru či pokynů ● doprovázet pohyb zpěvem při rytmických činnostech ● postavit se zpříma a udržet správně držení těla po dobu vnější

	<p>kontroly</p> <ul style="list-style-type: none"> ● upřednostňovat užívání pravé či levé ruky při kreslení či jiných činnostech, kde se preference ruky uplatňuje ● mít poznatky o narození, růstu těla a jeho základních proměnách ● znát základní zásady zdravého životního stylu, např. o pozitivních účincích sportu, o faktorech poškozujících zdraví, poznat, co zdraví prospívá a co škodí, znát základní části lidského těla
<p>Oblast psychologická</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● mít přiměřeně bohatou slovní zásobu ● dokázat osvojená slova aktivně uplatnit v řeči ● používat větší množství slovních obrátů, správně určovat a pojmenovávat věci a jevy ve svém okolí ● znát slova, která se týkají vzdálenějšího světa ● chápat jednoduché hádanky a vtipy ● poznat a vyhledat slova stejně znějící a slova různého významu (homonyma) ● sluchem rozlišit zvuky slova, slabiky, počáteční slabiky a hlásky ve slovech ● zapamatovat si rytmus, melodii ● zapamatovat si krátké říkanky, rozpočítadla, písničky a reprodukovat je ● záměrně si zapamatovat a vybavit prožité příjemné i nepříjemné pocity ● umět prožitky vyjádřit výtvarně, dramatickou improvizací ● vyjadřovat fantazijní představy ● porovnat a uspořádat předměty dle stanoveného pravidla (např. od nejmenšího k největšímu, poznat, co do skupiny patří, nepatří) ● třídit předměty minimálně dle jednoho kritéria (např. roztrdit předměty na hromádky dle barvy, tvaru, velikosti) ● zapamatovat si různé zvuky zvířat, běžně užívaných předmětů (sklo, papír, kov, dřevo) ● vyhledávat v encyklopediích ● přijmout jednoduchou dramatickou úlohu ● vytvářet různé plošné a prostorové útvary

	<ul style="list-style-type: none"> ● orientovat se v řadě (např. první, poslední, uprostřed) ● rozlišovat vzájemnou polohu dvou objektů ● rozumět a používat základní pojmy označující velikost (malý, velký, větší, menší, vysoká, nízká, stejný, krátký, dlouhý) ● porovnávat míry a váhy ● třídit předměty do skupin nejdříve podle jednoho kritéria, poté podle dvou a tří, s každým dalším kritériem umět pracovat redukováným způsobem, který vznikl předchozím tříděním ● mít číslo tzv. usazeno, ne odříkávat čísla do 10/100 ● chápat vyjádření čísla v podobě množství ● orientovat se v číselné řadě 1-8/10 ● porovnat počet ● orientovat se v prostoru ● orientovat se v pravolevém směru ● projevovat schopnost řešit problém ● poznat a pojmenovat geometrické tvary ve smyslu spojení pojmu s konkrétní představou ● rozlišovat roční období a jejich typické znaky ● určit a pojmenovat počasí ● poznat a pojmenovat některé druhy ptáků a zvířat
<p style="text-align: center;">Oblast interpersonální</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení ● důvěřovat vlastním schopnostem
<p style="text-align: center;">Oblast sociálně kulturní</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● být schopné přistoupit na jiný názor, porozumět potřebám druhých ● pozorně poslouchat a sledovat uměleckou produkci (hudební, výtvarnou) ● vyjadřovat se zpěvem, hrou na rytmické nástroje i některé melodické nástroje, hudebně pohybovou činností ● chápat podstatu hry a její pravidla, dodržovat pravidla her a jiných činností, hrát spravedlivě, nepodvádět, umět i prohrávat ● navazovat s dětmi vztahy, mít ve skupině své kamarády, udržovat

	a rozvíjet s nimi přátelství
Oblast environmentální	<ul style="list-style-type: none"> ● zajímat se o to, co se v okolí děje, všimnout si dění změn v přírodě, proměny komentovat, přizpůsobit oblečení ● vědět, co může ohrožovat zdravé životní prostředí ● uvědomovat si, že člověk a příroda se ovlivňují navzájem, že každý může svým chováním působit na životní prostředí (podporovat či narušovat zdraví, přírodní prostředí i společenskou pohodu) ● být citlivý k přírodě ● mít poznatky o planetě Zemi, o vesmíru (o střídání denních i ročních období a jeho příčinách, o koloběhu vody v přírodě, o některých planetách sluneční soustavy) ● mít poznatky o existenci života před mnoha lety (pravěk, dinosauři) – přemýšlet a vést jednoduché úvahy ● dozvídat se nové věci ● vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech ● znát rizika ve spojení s přírodou i neovlivnitelná (vítr, déšť, sucho, mráz) ● znát charakteristické vlastnosti sněhu

Okruhy činností	
	<ul style="list-style-type: none"> ● vytváření drah, překážek pro koloběžky, tříkolky, využívání zahradní prvky ● pohyb po nerovném terénu (v přírodě, na zahradě, na vycházce) ● balancování na jedné noze, cvičení s náčiním, překážkové dráhy ● pohybové hry s reakcí na signál, orientace v pohybu, přirozená cvičení

<p style="text-align: center;">Oblast biologická</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● hry s padákem (motivační cviky, hry – rození mláďat) ● hry s malými a velkými míči ● manuální činnosti s drobnými předměty, navlékání předmětů ● konstruktivní hry ● vytváření koláží, skládání z papíru, vystřihování zvířat, rostlin z časopisů ● grafomotorická cvičení, práce s pracovními listy, kreslení prstem do písku ● výtvarné činnosti a experimenty s využitím netradičního materiálu (proutí, lýko, seno, dřevo, chrástí, recyklační materiál – papír, plast) ● činnosti směřující k prevenci úrazů (při hrách, pohybových činnostech a dopravních situacích) ● ranní cvičení s motivací pomocí říkadel, průpravná cvičení ● pohybové, hudebně pohybové hry ● práce s nůžkami – vystřihování sněhových vloček ● pohybová improvizace – napodobování zvířat... ● skládání z proužků papíru, práce s lepidlem ● během pobytu venku stavba sněhuláka, hod sněhovou koulí na cíl, vyšlapávání obrazců do sněhu,... ● měření těla (celková výška, velikost končetin...), pozorování se v zrcadle, práce s fotografiemi lidského těla lidí různého věku
<p style="text-align: center;">Oblast psychologická</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● společné diskuze, rozhovory na aktuální téma (charakteristické znaky jarní, letní, podzimní a zimní přírody) ● individuální práce zaměřená na řečový rozvoj (např. logopedické chvílky, popisy obrázků, vyprávění příběhů dle obrázků) ● motivační příběhy s maňásky na téma rození mláďat ● diskutovat o jevech, bytostech či zvířatech, se kterými jsme se nemohli setkat (vyhynulá zvířata) ● artikulační hry, hry se slovy, slovní hádanky a úkoly, úvahové úkoly ● práce s homonymy (pracovní listy, jazykové chvílky) ● smyslové hry, poslech zvuků zvířat a přírody z CD ● rytmizace slov, říkadel, básní, písní (počítání slabik), tvoření slov na

	<p>počáteční písmeno, gymnastika mluvidel</p> <ul style="list-style-type: none"> ● recitace říkadel a básniček, říkanky s pohybem ● poznávací výlety do přírody a okolí ● pojmenování rostlin, zvířat viděných na procházce, vnímání pachů, vůní ● práce s prožitkem z poznávacích vycházek ● dramatizace pohádek, situačních scén, využívání rekvizit ● sledování videonahrávek o užitečnosti, ale i nebezpečí drobných živočichů ● třídění obrázků dle velikosti, barvy, tvaru, hledání rozdílů, chyby na obrázcích ● činnosti zaměřené na třídění odpadu ● pozorování a zkoumání běžných objektů, předmětů (zvuky, vůně, chuť, tvar, materiál) ● experimenty s materiálem a předměty, např. pozorování rozpouštění sněhu ve sklenici, klíčení rostlin, pozorování vlastností materiálů ● skupinové a individuální práce s obrázky (třídění předmětů podle velikosti, tvaru, barvy, třídění rostlin, drobných živočichů...) ● výtvarné, dramatické vyjádření příběhů, prožitků ● manipulace s materiálem – porovnávání počtu, určování počtu, určování vzájemné polohy předmětů – např. zdobení papírového stromečku dle instrukcí ● vyjadřování pocitů slovem, pohybem, kresbou ● pracovat s netradičním materiálem (práce s uhlím, lepidlem, pytlovinou,...)
<p>Oblast interpersonální</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● operativní činnosti ve skupinách, ve dvojicích ● aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi ● hry, činnosti, modelové situace, při nichž se dítě učí respektovat druhého ● psychomotorické hry ve skupinách, dvojicích (kontaktní hry, senzomotorické hry, hry dle volby dětí, činnosti ve skupinách, kdy zodpovídáme za zadaný úkol)
<p>Oblast sociálně</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuze nad

<p>kulturní</p>	<p>problémem, vyprávění, poslech, objevování)</p> <ul style="list-style-type: none"> ● poslech klavírních hudebních skladeb (ztvárnění pohybem, diskuze o tématu skladby – muzikoterapie) ● malba na základě prožitků z vycházky ● spolupráce ve skupině při výtvarných a hudebních činnostech ● zpěv písní s využitím dětských hudebních nástrojů ● zpěv, pohybová improvizace (např. pohyb zvířátek, podzimní počasí...) ● vyjadřování emocí hudbou, hrou na tělo ● využívání rozpočítadel při určování, kdo začne ● stolní, pohybové, námětové hry ● dramatická cvičení (např. na vytváření vzájemné důvěry, na rozvoj vztahů)
<p>Oblast environmentální</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● poznávací vycházky do přírody, pozorování měnící se přírody na zahradě, v lese, ve městě, v okolí MŠ, návštěva hobby marketu ● modelové situace s maskoty třídy o špatných způsobech chování k přírodě (dramatické ztvárnění dětmi) ● třídění metodických pomůcek s tématem ochrany přírody ● diskuzní kruh na téma: „Jak chránit přírodu?“, „Co přírodě škodí?“, „Jak se starat o zvířata?“ ● návštěva planetária, vyhledávání planet, hvězd a souhvězdí, práce s encyklopedií, atlasem ● seznámení s lidovými zvyky spojenými s přírodou ● rozlišování přírody živé a neživé, přírodních jevů, ovzduší ● využití lupy při experimentech ● námětové hry na zachránce přírody ● třídění a recyklace odpadu ● výzdoba třídy z ekologického materiálu ● zhlédnutí dokumentů a příběhů o dinosaurech, pravěké době, vedení diskuzí ● kresba, modelování, omalovánky vymřelých živočichů ● zaměření na etiku ve smyslu prostředí a já (neničit, netrhat rostliny,

Základní škola a mateřská škola Ostrava-Hrabůvka, Křestova 36A, příspěvková organizace

Odloučené pracoviště: Mateřská škola Mjr. Nováka

	<p>dbát o šetření vodou, úklid zahrady, starost o velkoobjemové truhlíky s rostlinami)</p> <ul style="list-style-type: none">● vytváření sádrových odlitků přírodnin, pěstitelské práce
--	---

3. INTEGROVANÝ BLOK

„1, 2, 3, 4, 5 - poznáváme celý svět“

Základní charakteristika

Integrovaný blok je cíleně zaměřen na prožitkové učení spojené s poznáním časové posloupnosti průběhu roku v přírodě a ve společnosti (rodina, kolektiv třídy a mateřské školy, společnost ostatních lidí). Společné slavení přináší pozitivní zážitky dětem i dospělým. V případě narozenin budeme akceptovat přání rodičů, pokud si oslavu narozenin nepřejí. I v případě slavení Vánoc budeme hledat přijatelný kompromis, aby dítě nemuselo v předvánočním období zůstat doma. Společně s rodiči se budeme v průběhu svátků (Vánoce, Velikonoce, Halloween, Den dětí, Den rodiny aj.) setkávat. Hlavním záměrem je umožnit dětem prožít příjemné chvíle radosti a pohody, na které jim může zůstat hezká vzpomínka i v budoucím životě. Děti se učí poznání, že sdílená radost je velmi příjemným okamžikem. Rády připravují drobné dárky pro své rodiče nebo kamarády, podílí se na přípravách společných akcí, účastní se připravených akcí pro ně i členy rodiny. Prožívají radost nejen, když jsou samy obdarovány, ale také když mohou obdarovat druhé. Rozvíjí se jejich identita, pocit důležitosti a sounáležitosti se skupinou, vnímavost k pocitům svými i pocitům a potřebám ostatních.

Konkretizované očekávané výstupy	
Oblast biologická	<ul style="list-style-type: none">● přizpůsobit či provést jednoduchý pohyb podle vzoru či pokynů● ovládat dechové svalstvo● sladit pohyb se zpěvem● doprovázet pohyb zpěvem při rytmických činnostech● postavit se zpříma a udržet správně držení těla po dobu vnější kontroly● ovládat koordinaci ruky a oka● zvládat jemnou motoriku● upřednostňovat užívání pravé či levé ruky při kreslení či jiných činnostech, kde se preference ruky uplatňuje● zacházet s výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami

<p style="text-align: center;">Oblast psychologická</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● projevovat zájem o zvyky a tradice ● vnímat zvyky a tradice ve spojení s ročním obdobím ● být citlivý ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem ● prožívat radost ze zvládnutého a poznaného ● vyvíjet volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení ● prožívat a dětským způsobem projevovat své city (radost, soucit, náklonnost, spokojenost, pocit důležitosti) ● vyslovovat všechny hlásky správně a mluvit zřetelně, gramaticky správně, v přiměřeném tempu, ovládat sílu a intonaci ● rozlišit zvuky a napodobit rytmus ● učit se z paměti krátké texty ● poznat některé hudební znaky ● záměrně si zapamatovat a vybavit si prožité příjemné i nepříjemné pocity – mikulášská nadílka, přišel k nám Ježíšek, karneval ● zapamatovat si jednoduché taneční kroky, pořadí cviků nebo úkony, krátký rytmický celek ● rozvíjet a obohacovat hru podle své představivosti a fantazie ● využívat tvůrčí a výtvarné techniky k výzdobě prostředí ● objevovat význam ilustrací, soch, obrazů ● přicházet s vlastními nápady ● slovně, výtvarně, technicky vyjádřit svoje jednoduché nápady ● experimentovat ● některé problémy řešit cestou pokus omyl ● respektovat a přijímat přirozenou autoritu dospělých ● umět kooperovat, dohodnout se s ostatními ● umět se přizpůsobit změnám ● přijmout povinnost ● přirozeně a v míře dané osobnostními předpoklady projevovat pozitivní i negativní emoce
<p style="text-align: center;">Oblast interpersonální</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● ctít oslavy narozenin ● chápat a respektovat názory jiného dítěte, domlouvat se, vyjednávat

	<ul style="list-style-type: none"> • porozumět běžným projevům emocí a nálad (vnímat, že jiné dítě je smutné, zklamané nebo naopak něčím nadšené, že má radost) • spoluvytvářet prostředí pohody
Oblast sociálně kulturní	<ul style="list-style-type: none"> • umět ve styku s dětmi i dospělými vyslechnout sdělené, střídat se v komunikaci • pochopit funkci rodiny a jejich členů • cítit se plnohodnotným členem skupiny • v kulturních místech, (např. v divadle, galerii, muzeu, výstavě) respektovat dohodnutá pravidla a nerušit ostatní • vyjadřovat se zpěvem, hrou na hudební nástroje, rytmicí, výtvarným projevem
Oblast environmentální	<ul style="list-style-type: none"> • rozumět běžným okolnostem a dějům, jevům a situacím, s nimiž se dítě běžně setkává (rozumět tomu, co se ve známém prostředí děje) • mít poznatky o zvycích a tradicích kraje, přijmout tradici oslav • ctít oslavy svátků a slavností • spoluvytvářet pohodu prostředí (cítit se spokojeně a bezpečně)

Okruhy činností	
Oblast biologická	<ul style="list-style-type: none"> • ranní cvičení s motivací říkadél (čertí cvičení), průpravná cvičení • pohybové, hudebně pohybové hry • vystoupení na veřejnosti • pohybová improvizace – napodobování čertů, andělů,... • práce s lepidlem – výroba čertího/vánočního řetězu, zhotovování drobných dáreků, práce s papírem, lepenkou – skládky, výroba přání k Vánocům, Velikonocům, ke Dni matek, výroba karnevalových masek
Oblast psychologická	<ul style="list-style-type: none"> • vyprávění a četba k tématu Vánoce, Masopust, Velikonoce, Karneval, Halloween • Jaro – Velikonoce ve smyslu vítání jara, slavení Dne matek, jarní

	<p>vystoupení pro seniory, slavení Dne dětí</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Léto – rozloučení s předškoláky ● Podzim – kaštanohrátky, světýlková cesta ● Zima – mikulášská nadílka, nadělování od Ježíška ● gymnastika mluvidel, přednes básniček ● procvičování správné výslovnosti s využitím jazykolamů ● nácviky písní (individuální i skupinové) ● rozhovory o tom, jak připravujeme a prožíváme Vánoce doma s rodinou ● poznávání vánočních a velikonočních tradic (rozkrojení jablíčka, pouštění skořápky oříšku na vodě, betlém, barvení vajíček, pletení pomlázky,...) ● nadělujeme ptáčkům – pozorování krmítka, doplňujeme zásoby ● tanec s hudbou – využití stužek, obručí, šátků, dětských hudebních nástrojů ● námětové hry motivované citovým zážitkem (Vánoce, mikulášská nadílka...) ● vyjadřování pocitů slovem, pohybem, kresbou
<p>Oblast interpersonální</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● vytvoření rituálu pro oslavu narozenin, společné oslavy ● účast na přípravě akcí třídy a mateřské školy ● výzdoba třídy a společných prostor mateřské školy ● výroba ozdob na třídní vánoční stromeček ● společné řešení konfliktů, vycítit potřebu druhého
<p>Oblast sociálně kulturní</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● seznamování se s vánočními a velikonočními básněmi, koledami ● výtvarné a pracovní činnosti motivované svátky a tradicemi ● výroba dárečku pro rodiče ● komunitní kruh, dodržování zásad pro komunikaci ● výroba masek – čertí rohy, andělská hvězda, mikulášská čepice, karnevalové masky ● prožití vánoční nadílky v mateřské škole ● návštěva domova pro seniory, centra města na Vánoce i Velikonoce

	<ul style="list-style-type: none"> ● společná účast na akci „Pasování školáků“ ● společné pečení vánočních perníčků ● výroba ozdob na třídní vánoční stromeček ● ochutnávka vánočního cukroví, rozhovor o tom, jaké nám chutná, jak mamince pomáháme při pečení, z čeho se peče – ochutnávka surovin (oříšky, kokos, sušené ovoce,...)
<p>Oblast environmentální</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Rozhovor, jak se slaví Vánoce u nás a v jiných zemích (Santa Claus, Děda Mráz) ● rozhovor o tom, jak se slaví Velikonoce , Halloween ● seznámení dětí s pojmem advent, adventní věnec, jeho významem a tradicí ● seznámení dětí se symboly Velikonoc (velikonoční vejce, pomlázka) ● práce s literárními texty, využívání encyklopedií ● kognitivní činnosti (diskuze nad problémem, vyprávění, poslech, objevování) – změny v přírodě, vánoční a velikonoční zvyky

4. INTEGROVANÝ BLOK

„1, 2, 3, 4, 5 - at' čte s námi celý svět“

Základní charakteristika

Zaměříme se na práci s knihou s cílem vzbudit v dětech zájem o knihy různého charakteru – pohádkové, s dětským hrdinou, prózu i verše s cílem podpořit čtení dětem doma i v mateřské škole. Zaměříme se na oblast předčtenářské gramotnosti s cílem najít si vztah ke knihám, umět je použít v podobě encyklopedie, umět vyslechnout a reprodukovat slyšený text, popisovat obrázky. Děti si mohou vyrobit své obrázkové leporelo nebo sešitovou knížku. Prostřednictvím lidových i umělých pohádek, bajek a příběhů s dětským hrdinou vést k rozlišování a hodnocení chování pohádkových hrdinů, vést k pojmenovávání charakterových vlastností. Prostřednictvím literárních textů rozvíjet verbální i neverbální komunikaci, slovní zásobu, vyjadřování a paměť. Vést k záměrnému naslouchání a k reprodukci v souvislých větách. Pohádky využít k dramatizaci, k seznamování s různými druhy loutek. Ukázat dětem knihu jako zdroj poznání, pracovat s atlasy, encyklopediemi, seznamovat se s životem v dálných krajinách. Využívat prožitkové aktivity (výstava pohádkových knížek, návštěva knihovny, návštěva divadelního představení) k osvojování si základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností.

Konkretizované očekávané výstupy	
Oblast biologická	<ul style="list-style-type: none"> ● pohybovat se koordinovaně a jistě, a to i ve sněhu ● dodržovat pravidla bezpečnosti a chování při zimních hrách a sportech ● napodobit základní geometrické obrazce, různé tvary (např. písmena) ● zvládat výtvarné činnosti, provádět jednoduché úkony s výtvarnými pomůckami a materiály ● vyjádřit své představy pomocí výtvarných technik ● samostatně se oblékat, svlékat, obouvat, zapnout knoflíky a zipy
Oblast psychologická	<ul style="list-style-type: none"> ● spontánně vyprávět zážitky ze sledování filmových pohádek nebo pohádek z médií ● dodržovat pravidla konverzace a společenského kontaktu – sledovat řečníka i obsah, dokázat zformulovat otázku, umět komentovat zážitky a aktivity ● dokončit příběh, pohádku (např. vymyslet konec, jinou variantu)

	<ul style="list-style-type: none"> ● odhalit podstatné a nepodstatné znaky, charakteristické znaky předmětů, osob, zvířat ● v kulturních místech (např. v divadle, galerii, muzeu, na výstavě) respektovat dohodnutá pravidla a nerušit ostatní při vnímání ● soustředěně poslouchat pohádku, divadelní hru (např. sledovat divadelní představení a následně ho reprodukovat), umět se soustředit na činnost a udržet pozornost ● zapamatovat si pohádku, děj, příběh a převyprávět ho ● seznámit se s pojmem ilustrace, ilustrátor ● poznat a vyhledat slova protikladného významu, podobného významu ● sledovat a zachytit hlavní myšlenku příběhu ● podepsat se tiskacím písmem svým jménem, popř. graficky označit své výtvary (např. použít nějaký symbol) ● rozpoznat geometrické tvary (čtverec, kruh, trojúhelník, obdélník) ● napodobit základní geometrické tvary (např. čára svislá, vodorovná, křížek, kruh...) ● napodobit některá písmena ● znát některé dětské knihy a vyprávět o nich ● umět to, co prožívá, vyjádřit slovně
<p style="text-align: center;">Oblast interpersonální</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● respektovat dospělého, komunikovat s ním vhodným způsobem (s ohledem na situaci, podmínky) ● uvědomovat si příjemné a nepříjemné prožitky ● využívat neverbální komunikaci (úsměv, gesta, řeč těla apod.) ● chápat, že každý je jiný, jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí a že je to přirozené
<p style="text-align: center;">Oblast sociálně kulturní</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● pojmenovávat povahové vlastnosti ● projevovat ohleduplnost a zdvořilost ke svým kamarádům i dospělým, vážit si jejich práce a úsilí ● pozorně poslouchat a sledovat se zájmem uměleckou produkci (literární, filmovou,...) ● respektovat dohodnutá pravidla a nerušit ostatní při vnímání umění

Oblast environmentální	<ul style="list-style-type: none"> ● orientovat se v prostředí MŠ, vyznat se v blízkém okolí (škola, hřiště, lékař, obchod, pošta, zastávka) ● poznat a pojmenovat některé druhy zvířat (přezimující u nás) ● zajímat se, co se v okolí děje, všimát si např. změn v přírodě, proměny komentovat, přizpůsobit oblečení (rozlišovat pocit chladu a tepla) ● umět rozlišovat oblečení podle ročního období ● znát rizika ve spojení s přírodou (i neovlivnitelná): vítr, déšť, sucho, mráz
-------------------------------	---

Okruhy činností	
Oblast biologická	<ul style="list-style-type: none"> ● pohybové hry a hry ve skupinách, hudebně pohybové hry ● ranní cvičení s motivací (např. zvířata, pohádkové postavy) ● zdravotní cviky zaměřené na správné držení těla ● soutěživé hry ve dvou družstvech ● cvičení venku na čerstvém vzduchu ● mačkání papíru ● využití pobytu venku k soutěživým hrám ● každodenní provádění pravidelně se opakujících úkonů sebeobsluhy ● zařazování grafomotorických činností s motivací vycházející ze zážitku ze společné hry při pobytu venku ● vystřihování a skládání podle předkreslených linií (např. postavy z pohádky) ● práce s nůžkami, lepidlem a drobnými dekoracemi při výrobě knih ● zdolávání terénních překážek
Oblast psychologická	<ul style="list-style-type: none"> ● hledání odpovědí na otázky typu „Co by se stalo, kdyby...?“ v souvislosti s faktory poškozujícími zdraví, způsoby ochrany zdraví (práce s encyklopediemi) ● rozvíjení souvislého vyjadřování: vyprávění zážitků z divadelních představení, příběhů a pohádek.... ● četba příběhů s různým tématem

	<ul style="list-style-type: none">● určování typických znaků ročních období (prostřednictvím pozorování, obrázků, knih)● individuální rozhovory o prožitcích s rodiči● návštěva základní školy (předškolní děti)● pozorování ptáků a dalších zvířat, vyhledávání v atlasech● čtení knih na pokračování, čtení a vyprávění pohádek (F. Hrubín, B. Němcová...)● rozlišování charakterových vlastností pohádkových postav● komunitní kruh (uvědomování si vlastních povahových vlastností a vlastních prožitků - smutek, radost, zloba... - z čeho jsem byl smutný, co mě rozzlobilo, co mi způsobilo radost, jakou mám teď náladu...?)● námětové hry (motivované pohádkami)● motivační procházky, např. návštěva knihovny, knihkupectví apod.● konstruktivní hry ve dvojicích, trojicích● pracovní listy a grafomotorická cvičení● vyhledávání antonym – hra „řekni to naopak“● práce s obrázky – vyhledávání různých obrázků se shodným slovním označením (synonyma)● poslech pohádek, příběhů, rozbor textu● dokončování příběhů, vymýšlení různých variant● vyhledávání informací v knihách a encyklopediích podle obrázků, symbolů, značek● návštěva Divadla Loutek a Divadla Šamšula● dramatická cvičení (na rozvoj vnímání, na skupinové cítění...)● grafomotorická cvičení● manipulace s geometrickými tvary, jejich třídění, pojmenování● vytváření různých obrazců● pozorování ptáků, práce s obrázky ptáků a některých dalších zvířat, vyhledávání informací o jejich životě v encyklopediích● „podepisování“ svých výtvorů jménem nebo symbolem, opisování svého jména
--	---

<p>Oblast interpersonální</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● řešení konfliktů dle dohodnutých pravidel ● prožívání radosti z dárků vyrobených v mateřské škole ● individuální i skupinové rozhovory o prožitcích z návštěvy divadla ● výroba plošných papírových loutek, karnevalových masek ● výtvarné a pracovní činnosti motivované pohádkami ● námětové hry s motivací pohádkových hrdinů (na princezny, na rytíře...) ● hry, modelové situace, při nichž se děti učí respektovat druhého – jeho chování, schopnosti, dovednosti
<p>Oblast sociálně kulturní</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● dramatizace pohádek, vyprávění za pomoci jednoduchých loutek, rozbor textu, pojmenování vlastností jednotlivých postav ● zhlédnutí pohádky v Divadle loutek, dodržování společenských pravidel ● seznamování s pojmy spojenými s divadlem (herec, kulisy, podium...) ● dodržování pravidel chování ve třídě
<p>Oblast environmentální</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● procházky do okolí mateřské školy ● pozorování přírody a jejích proměn ● pozorování a pojmenování ptáků ● pozorování skutečných jevů v přirozených podmínkách (mráz, vítr, déšť, duha...)

5. INTEGROVANÝ BLOK

„1, 2, 3, 4, 5 - obletíme celý svět“

Základní charakteristika:

Hravou formou a pomyslným cestováním po mapě světa se seznámit se světadíly, různými zeměmi a národnostmi (např. Evropan, Američan, Čech, Číňan, Eskymák, Indián, Černoch...). Uvědomovat si rozdíly ve způsobech života, v užívání rozdílných jazyků v různých zemích a kulturách. Okolní svět je pro nás zajímavý, různorodý, nikoli nepřátelský. Posilovat kamarádské vztahy. Přiblížit dětem zajímavá místa na naší planetě Zemi, ta, která nevidíme v naší přímé blízkosti – moře, džungle, pouště. Zároveň ale poznávat místa nám blízká - lesy,

řeky, pole, louky a život, který se v nich skrývá. Rozvíjet poznatky nejen o exotických zvířatech. Zařadit téma dovolených, letní přírody, blížících se prázdnin. Poučit děti o bezpečném chování po dobu prázdnin – v lese, u vody apod.

Konkretizované očekávané výstupy	
Oblast biologická	<ul style="list-style-type: none"> ● běhat, skákat, užívat při cvičení různé náčiní a nářadí ● vyrovnávat svalové dysbalance v běžném pohybu ● otočit se čelem vzad bez ztráty rovnováhy a orientace ● přizpůsobit či provést jednoduchý pohyb podle vzoru ● zvládat výtvarné činnosti, provádět jednoduché úkony s výtvarnými pomůckami a materiály ● zacházet správně s jednoduchými rytmickými a hudebními nástroji
Oblast psychologická	<ul style="list-style-type: none"> ● vědět, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit ● bránit se projevům násilí ● vnímat jednoduché písně, rýmy, popěvky v cizím jazyce ● rozkládat slova na slabiky, vyčlenit hlásku na počátku slova ● rozlišit krátké a dlouhé samohlásky ● improvizovat a hledat náhradní řešení ● experimentovat s materiály, barvami (např. vytvořit koláž, smíchat barvy, zapouštět barvy do klovatiny) ● rozlišovat vpravo – vlevo na vlastním těle, v prostoru ● používat základní pojmy označující hmotnost (lehký - těžký, lehčí - těžší, stejně těžký...) ● projevovat zájem o nové věci, dotazovat se při neporozumění, zkoušet, experimentovat ● soustředit se na záměrné učení ● odlišit hru od systematické povinnosti ● projevovat zájem, prohlížet si knihy (atlasy, encyklopedie), vyhledávat v nich informace ● umět se rozhodovat o svých činnostech (samostatně se rozhodovat, co

	<p>udělat, i o tom, co neudělat, odmítnout...)</p> <ul style="list-style-type: none"> ● snažit se uplatnit své přání, obhájit svůj názor ● odhadnout, na co stačí, uvědomovat si, co mu nejde, co je pro něj obtížné a co se chce naučit (vyhledávat příležitosti, umět požádat o pomoc) ● rozhodovat sám o sobě (o svém chování)
Oblast interpersonální	<ul style="list-style-type: none"> ● aktivně komunikovat s druhými dětmi bez vážnějších problémů (vyprávět, povídat, poslouchat, naslouchat druhému) ● chápat, že každý je jiný (každý jinak vypadá, rozdíly v užívání mateřského jazyka, v kultuře, rozdílné lidské rasy) ● spolupracovat při hrách a aktivitách nejrůznějšího zaměření, být ostatním partnerem ● bránit se projevům násilí jiného dítěte (nenechat si ubližovat, bránit se posmívání...) ● nepříjemný kontakt a komunikaci dokázat odmítnout
Oblast sociálně kulturní	<ul style="list-style-type: none"> ● vnímat odlišnosti mezi dětmi a podle toho přizpůsobovat i své přístupy ● zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, knížkami ● navazovat s dětmi vztahy, mít ve skupině své kamarády, udržovat a rozvíjet s nimi přátelství
Oblast environmentální	<ul style="list-style-type: none"> ● uvědomovat si, že jak svět přírody, tak svět lidí je na různých částech naší planety různorodý a pestrý ● mít poznatky o existenci jiných národů a kultur ● mít poznatky z nejrůznějších oblastí života (poznatky o živé a neživé přírodě, poznatky o lidech a jejich životě, o kultuře)

Okruhy činností	
Oblast biologická	<ul style="list-style-type: none"> ● procvičování rovnováhy s využitím lavičky, balanční dráhy, různých cvičení (holubička, stoj na jedné noze) ● využití známých pohybových her dle přání dětí realizovaných v MŠ,

	<p>na školní zahradě</p> <ul style="list-style-type: none"> ● hry se stavebnicemi na zahradě mateřské školy ● procvičování lokomočních cviků, zařazování gymnastických prvků ● práce s modelínou a keramickou hlinou – zhotovení exotického zvířete (chobotnice, krab, želva,...) ● stavby z písku – rozvoj představivosti ● měření těla (celková výška, objem různých částí těla...), vnímání rozdílů mezi dětmi ● komunitní kruh – vytváření modelových situací a jejich společné řešení
<p>Oblast psychologická</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● sestavování skládanek (dělené obrázky – národnosti) ● komunitní kruh – poukazovat na důležitost společenských návyků, chování k druhým lidem, vzájemné pomoci, vcítění se do druhého ● práce s knihami, atlasy, globusem – vyhledávání světadílů, seznámení s některými vlajkami ● v encyklopediích či knize vyhledat a okomentovat obrázky různých lidských ras ● hudební činnosti – zpěv známých písní, využití rytmických nástrojů, samostatný přednes básní, písní naučených přes rok ● individuální rozhovory s dětmi – kam pojedu o prázdninách, cestování do jiných zemí ● volné tvoření dle zájmu dětí – kreslení, malování, stříhání, lepení ● fyzikální pokusy – nebát se experimentovat (s přírodninami, s rostlinami, rozlišovat lehké a těžké předměty) ● poslech hudby – poslech písní v jiných jazycích – vědět, že lidé v různých zemích se dorozumívají jinými jazyky ● seznamování s letním obdobím – doba prázdnin, dovolených, poučení o bezpečnosti, ochraně zdraví ● hry se slovy – rytmizace, poznávání první a poslední hlásky ve slově, sluchové rozlišování délky hlásek ● zpracování různých materiálů (např. plastu, drátků, přírodních materiálů) ● vyhledávání informací v knihách, encyklopediích ● manipulační činnosti s předměty – řazení podle instrukcí (orientace

	v prostoru, pravolevá orientace...)
Oblast interpersonální	<ul style="list-style-type: none"> ● prohlížení fotografií dětí z jejich cest ● uspořádání výstavek výtvarných prací dětí ● námětové hry – cestování lodí, letadlem ● hry s obrázky – lidské rasy, exotická zvířata ● kooperativní hry ● řešení modelových situací na téma ubližování, komunikace apod. ● vyprávění a poslech pohádek, příběhů s etickým obsahem a poučením, pohádek jiných národů, příběhů dětí z jiných zemí
Oblast sociálně kulturní	<ul style="list-style-type: none"> ● kooperativní hry ● námětové hry
Oblast environmentální	<ul style="list-style-type: none"> ● hra s globusem ● třídění odpadu, úklidové činnosti, péče o truhlíky, záhonek ● pozorování skutečných věcí, jevů a dějů v přirozených podmínkách ● pozorování změn v přírodě, počasí, pojmenování ročního období ● výtvarné zpracování podoby naší Země – kontinenty, pohled z vesmíru ● využívání encyklopedií

6.2. Projekty

Systematická podpora nadání

Naším projektem chceme podchytit a podporovat nadané děti v MŠ a pečovat o ně, dále také kontinuálně navazovat na péči o nadané při postupu dětí z mateřské do základní školy. S problematikou podpory nadání má škola mnohaleté zkušenosti v oborech uměleckých (hudba a výtvarné umění). Jsme přesvědčeni, že podpora nadání v oblasti přírodních a technických věd bude velkou přidanou hodnotou k naší dosavadní práci, výzvou, odpovědností a zároveň příležitostí seberealizace a rozvoje žáků nadaných v technických a přírodovědných oborech.

Cíl projektu

Cílem projektu je zavést systematickou podporu nadání v předškolním vzdělávání. Chceme vytvořit podmínky a tvůrčí atmosféru pro práci s nadanými v mateřské škole, a to včetně odborné přípravy pedagogického sboru pro práci s nadanými a podporu nadání.

Projekt zahrnuje tyto aktivity:

- Pěstitel
- Badatel
- Řemeslník
- Interaktivní program Bramborka
- Interaktivní program Jablíčko (Johnny Appleseat)

Triangl

Technická, přírodovědná a čtenářská gramotnost v mateřské škole.

Cíl projektu

Cílem projektu je rozvoj technické, přírodovědné a čtenářské gramotnosti u dětí a žáků naší MŠ, odbourání předsudku, že věda se naučit nedá. Prostřednictvím výukových programů a zajímavých praktických aktivit, které rozvíjejí logické myšlení, kreativitu a tvořivost, chceme u dětí a žáků vzbudit opravdový zájem o tvůrčí a badatelskou činnost, vyhodnocování a sdílení výsledků a důvěru v technické a přírodovědné předměty.

Technická gramotnost aneb stavím, stavíš, stavíme

Systematický rozvoj zručnosti, hrubé i jemné motoriky, představivosti a fantazie prostřednictvím dřevěné stavebnice MOY TOY. Jedná se o promyšlenou stavebnici pro 24 dětí. Kostky a díly se spojují pomocí čepů, kolíčků a kladívek, jednotlivé výrobky jsou motivovány tématy korespondujícími s RVP PV (doprava, obchod, lékař...). Formou nástaveb děti postupují od jednoduchých ke složitějším modelům (lodička, plachetnice, parník, zaoceánská loď), stavby se realizují ve dvojicích, což děti vede k přemýšlení, komunikaci, vzájemné pomoci, pochopení technických zákonitostí pro funkčnost modelů, učení se navzájem.

Přírodovědná gramotnost

- Drobné pokusy - odměřování a vážení.
- Příroda kolem nás - poznávání květín a stromů, sledování vývoje motýlů, život hmyzu

-hmyzí domečky.

- První seznámení s technikou v mateřské škole – práce s interaktivní tabulí.

Čtenářská gramotnost

Práce s knihou, interpretace obrázků, soustředění se na čtený text, umění naslouchat, interpretace textu, odhad pokračování - rozvoj fantazie.

Ojedinělou specialitou naší MŠ je sdílení zkušeností "Velcí malým": vzájemná pomoc, příprava aktivit, prezentace, překonání strachu ze starších spolužáků, mentoring, týmová spolupráce.

7. ROZŠÍŘENÁ VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA

Pedagogové se v rámci dalšího vzdělávání účastní seminářů a kurzů, které je opravňují k tomu, aby mohli dětem nabízet další zajímavé aktivity.

Po krátkém odpoledním odpočinku se děti předškolního věku věnují procvičování grafomotoriky, výtvarným činnostem, seznamují se s metodou dobrého startu, která jim dopomůže ke snazšímu vstupu na základní školu. Dětem jsou nabízeny i další aktivity a kurzy: plavání, flétna,, angličtina, školka v přírodě, divadla. Ostatní akce, jako jsou výstavy, karneval, soutěže, jarmarky, koncerty, závody aj., zabezpečují všichni zaměstnanci naší školy.

8. EVALUACE A HODNOCENÍ

Vnitřní evaluační a hodnotící procesy nám umožňují zlepšovat a optimalizovat kvalitu pedagogických činností i podmínek, za kterých předškolní vzdělávání probíhá. Jedná se o ucelený a provázaný proces, který je uplatňován soustavně na úrovni školy, třídy i jednotlivých dětí. Smyslem kvalitně zpracovaného hodnotícího systému je získat objektivní informace o vnějších i vnitřních oblastech činnosti mateřské školy. Vyhodnocování bude prováděno průběžně, výsledky budou pravidelně konzultovány na pedagogických poradách. Výsledky evaluace jsou písemně zpracovány pedagogy třídy a vyhodnocují se na konci školního roku.

8.1. Evaluace na úrovni mateřské školy

Na úrovni mateřské školy se hodnotí školní vzdělávací program. V evaluaci se zaměřujeme na podmínky předškolního vzdělání, organizaci vzdělání, charakteristiku vzdělávacího programu a vzdělávací obsah. Cílem evaluace je zjistit klady i zápory daného ŠVP. Hodnocení probíhá v měsíci srpnu a provádí jej příslušní zaměstnanci: pedagogové, zástupce pro předškolní vzdělání, zástupce ředitele, ředitel školy, provozní zaměstnanci, rodiče. Způsob evaluace je navržen tak, aby k ní docházelo již v průběhu roku, a to skrze pedagogické porady, konzultace, hospitace, kontrolní činnosti. Na konci získá závěrečnou písemnou podobu.

Projekty a granty se hodnotí vždy po jejich realizaci se zpracovatelem a zástupcem pro předškolní vzdělávání. Cílem je zhodnotit úspěšnost daného projektu. V měsíci červnu také probíhá evaluace spolupráce se ZŠ, zřizovatelem a veřejností. Tímto se hodnotí kvalita vzájemné spolupráce.

8.2. Evaluace na úrovni třídy

Hodnocení na úrovni třídy se zaměřuje na evaluaci jednotlivých tematických celků, které se

splňují v průběhu školního roku. Cílem je zhodnotit jejich funkčnost, úspěšnost plnění stanovených cílů, zvládnutí očekávaných kompetencí a vhodná volba vzdělávací nabídky. Hodnotícími budou vždy učitelé v dané třídě. K jednotlivým programům bude podán písemný záznam vždy po ukončení daného tematického celku.

V rámci třídy probíhá také evaluace třídních vzdělávacích programů, která hodnotí podmínky a organizaci vzdělání, charakteristiku vzdělávacího programu, jeho obsah, pořádané třídní a školní akce a spolupráci s jinými institucemi. Dalším aspektem, který se hodnotí, je také soulad TVP se ŠVP. Hodnocení zpracovávají třídní pedagogové vždy na konci pololetí (leden, červen).

Hodnocení dětí probíhá za účelem zjištění vývojových pokroků jednotlivců. Diagnostiku zpracovávají třídní učitelé za pomoci vývojových škál. Diagnostika probíhá třikrát za školní rok: v září/říjnu, v lednu/únoru a v květnu/červnu.

Tento školní vzdělávací program byl vytvořen kolektivem mateřské školy a projednán na pedagogické radě dne 30. srpna 2023.

Aktualizovala:

Bc. Tereza Ondřejová
zástupce pro předškolní vzdělávání

Schválila:

Mgr. Věra Rymiecová
ředitelka školy